

РІК LVIII, Ч. 1

СІЧЕНЬ — 2001 — JANUARY

№ 1, VOL. LVIII

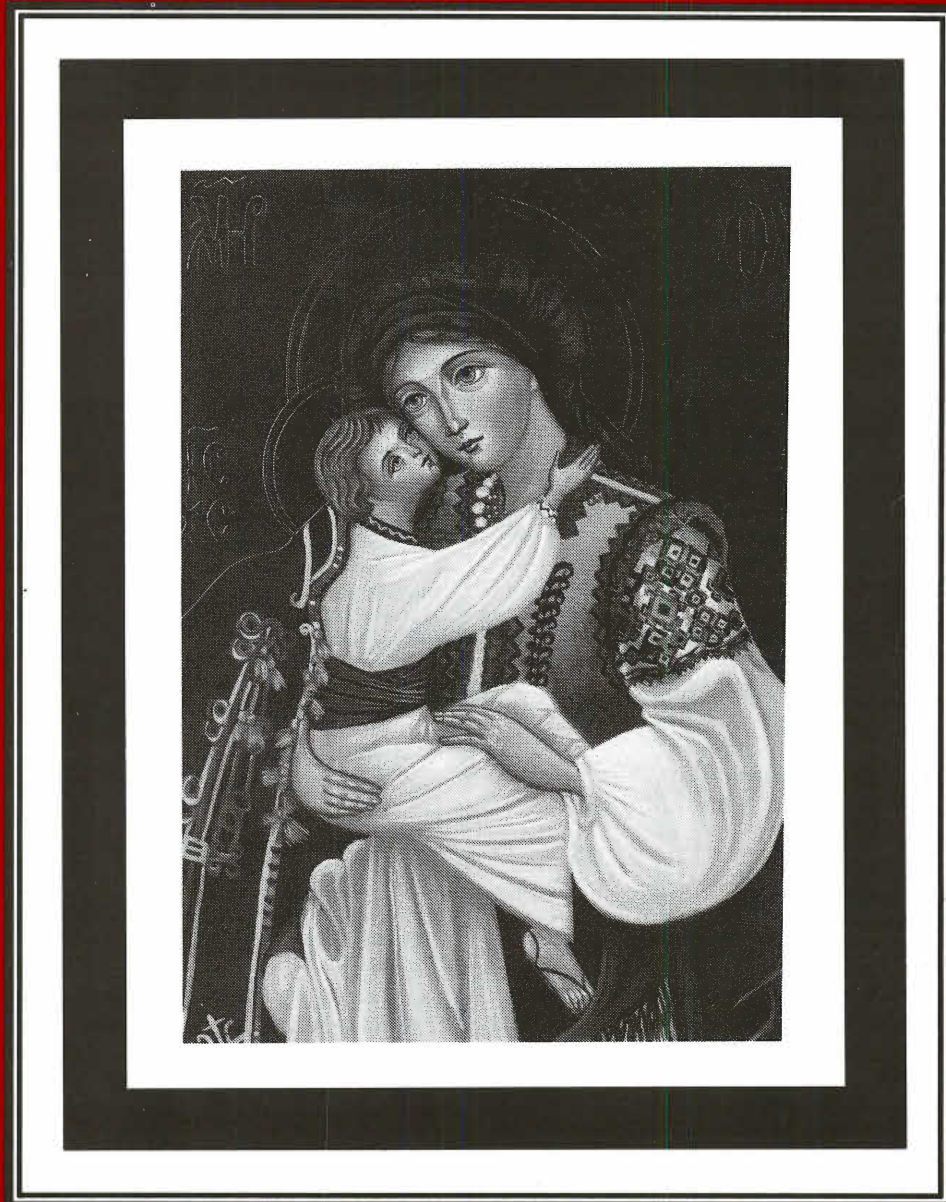
НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LVIII

СІЧЕНЬ

Ч. 1

Виходить раз у місяць
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — Ірена Чабан
Редактор англomовної частини — Тамара Стадниченко

Редакційна колегія:

Ірина Куровицька — (з уряду) — Голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як
Любов Волинець
Іванна Ганкевич
Анна-Галія Горбач
Іванна Рожанковська
Ярослава Рубель — (з уряду) — прес. реф. Головної Управи
Марта Тарнавська

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Річна передплата в США
Для членів СУА ..... \$ 25.00
Для інших передплатників ..... \$ 30.00
Поодинокі число ..... \$ 3.00
В країнах поза межами США ..... US \$ 40.00

Адміністратор: М. Оприся Яцусь
Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LVIII

JANUARY

№ 1

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — Irena Chaban
English Editor — Tamara Stadnychenko

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak
Lubow Wolynets
Iwanna Hankewych
Anna-Halia Horbach
Iwanna Rozankowskyj
Jaroslawa Rubel — UNWLA Inc. Press Chair
Martha Tarnawska

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Annual subscription in the USA for UNWLA members ..... \$ 25.00
Annual subscription in the USA for other subscribers..... \$ 30.00
Annual subscription in countries other
than USA..... \$ 40.00 US currency
Single copy ..... \$ 3.00*

Business administrator: M. O. Jacus
Tel./Fax: (732) 441-9377

ЗМІСТ

Олександр Олесь. Не родяться, а творяться герої	1
Людмила Смоляр. Любов Яновська — письменниця, громадська діячка, особистість	1
Марта Тарнавська. Лист до редакції	4
Людмила Тарнашинська. Я вибрала долю собі сама... (інтерв'ю з Галиною Яблонською)	5
Василь Осадчий. З широкої Дніпровської саги	7
Марта Богачевська-Хом'як. Кінець української ідеї?	8
Ярина Турянська. Поки вечірня зоря не згасла	11
Тетяна Дурбак. Консультація правника	14
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the desk of the President	15
Tamara Stadnychenko. Gala Anniversary Banquet	16
News From UNWLA Headquarters	19
In Memory Justine Malaniak-Nelligan	20
Ihor Magun, M.D. Arthritic Disorders	21
Favorite Christmas Eve Recipes	22
Новини Головної Управи	23
Голова СУА Ірина Куровицька	23
Діяльність округ і відділів	25
Відійшли у вічність	28
Добродійство	29
Нашим дітям	34

Ілюстрації Дарії Наулко.

Illustrations by Daria Naumko.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторів".

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to
"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2000 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

УКРАЇНЦІ – В НОВОМУ ТИСЯЧОЛІТТІ! ВІТАЄМО!

Олександр ОЛЕСЬ

НЕ РОДЯТЬСЯ, А ТВОРЯТЬСЯ ГЕРОЇ...

Міцніла думка в них, з життям зливались мрії,
Ввижалась перемога їм...
Співали дзвони їм то Юра, то Софії,
Гримів гармат майновий грім.
Старих покинули: не вірите? – вмирайте!
Ми ж віримо, ми прагнем боротьби.

Моліться, плачте і благайте,
Нових панів вишукуйте, раби!
А ми ішли... і знов ідем... без зброї:
В серцях її кують нам ковалі!
Не родяться, а творяться Герої
В боях за волю Рідної Землі!

ЖІНОЧІ ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Людмила СМОЛЯР

Любов ЯНОВСЬКА – ПИСЬМЕННИЦЯ, ГРОМАДСЬКА ДІЯЧКА, ОСОБИСТІСТЬ

Походила Любов Яновська з української родини: її бабуся була з роду Білозерських (з Чернігівщини) – рідна сестра Ганни Барвінок. Мати – вихованка Куліша, прихильниця українського слова. Часто в неї з чоловіком мали місце суперечки. – якою мовою мають говорити діти. Родом з Калузької губернії, ротмістер гусарського полку, батько Щербачев, вимагав польської або російської мови й карав доньку за кожне українське слово.

У щоденнику, що почала писати в дитинстві Л. Яновська описує свої тяжкі переживання від незгоди між батьками, в основному, на ґрунті національної розбіжності. Хоч мати Яновської так і не була щаслива в своєму подружжі, а під кінець життя збожеволіла, втім,

вплив матері лишився в неї на ціле життя.

Любов Яновська здобула освіту в Полтавському Інституті шляхетних дівчат й виявила такі музичні здібності, що рідні вирішили її віддати до консерваторії. Сама вона тягнулася до творчої праці пером і писати розпочала рано, але надто довго приховувала свої писання від чужого ока. По закінченні інституту 1881 р. працювала вчителькою в Лубенському повіті на Полтавщині, де розгорнула широку роботу зі створення недільних шкіл. Її увагу привернули неписьменність і культурна відсталість селянства. Молода інтелігентна людина, вона відчула свій обов'язок допомагати їм, шукала за засобами для цього. Тим-то двадцятирічна ентузіястка не завагалася

одружитися з далеко старшим від себе учасником-добровольцем герцоговинського повстання Василем Яновським, бо вірила, що саме разом із таким героєм вона принесе більше користі своєму народові.

Понад двадцять років прожила Л.Яновська на хуторі свого чоловіка на Полтавщині, але громадську роботу їй довелося вести самій, бо тяжка багаторічна хвороба чоловіка прикувала його до ліжка й вимагала пильного особистого догляду дружини. Та Яновська знаходила час і сили організувати школи для дітей, недільні школи для дорослих, книгозбірні, навіть музичні гуртки для молоді. Сама писала п'єси, коли не можна було дістати їх, сама й режисувала. Крім того, вона була щирою порадицею довколишніх селян у їхніх, часто складних родинних справах, несла першу медичну допомогу хворим.

Українські діячі, які бували в домі Яновських, звернули увагу на літературний хист Любові. Перше її оповідання “Злодійка Оксана” з'явилося друком в галицькій “Зорі”. Став у нагоді тут Мусій Кононенко, що випросив у неї це оповідання й послав його у редакцію “Зорі”.

Час від часу Любов Яновська бувала в Києві й там особисто познайомилася з відомими українськими письменниками, котрі підтримували її літературну працю. Зустріч, на відкритті пам'ятника Котляревському в 1903 р., з широким колом українських письменників остаточно закріпила за нею місце серед них. Її твори все частіше з'являлися в київських та львівських журналах, викликаючи прихильну критику і визнання.

В 1905 р. родина переїхала до Києва і чоловік увів її в коло українців. Тут і розпочалася літературна діяльність Л. Яновської. Її повісті друкуються в “Київській старині”, “Раді”, одеському “Багатті” та інших виданнях. “Я добре пам'ятаю, – писала С.Русова, – яке міцне враження зробила на нас її перша повість, надрукована в “Київській Старині”, – “Смерть Макариси”. Хоч тема була звичайна в той народницький період нашої літератури, але правдивість деталей, тонке змалювання психологічних моментів умирання старої селянки – усе це пахнуло чимсь свіжим, чимсь, що вже виходило поза межі етнографії, яка панувала в творах українських письменників”. Постійна боротьба за життя, за щастя характеризує героїв

її творів. Особливо близькими для письменниці були феміністичні ідеї, тема внутрішньої свободи жінки. Не всім героям вдавалося здобути щастя, але боротьба за це щастя надає їх життю особливий внутрішній зміст, підносить їх понад буденним звичайним життям. Любов Яновська авторка біля 100 оповідань, повістей, романів, значна частина яких, на жаль, не була надрукована за її життя.

Її надзвичайне вміння проводити розмови і витворювати з найпростіших епізодів драматичний конфлікт привело Л.Яновську до драматичної творчості. І вона сміло, перша з українських письменниць, виступила з цілою низкою драматичних праць. Уже 1903 р. її комедія на 4 дії “Дзвін до церкви скликає, та сам в ній не буває” була нагороджена на літературному конкурсі у Львові. Її п'єса здобула першу нагороду на драматичному конкурсі 1910 р., який відбувся в Галичині.

Любов Яновська – це не тільки талановита літературна діячка, але і визначна, по своїй обдарованості та енергії, громадянка. Вона активний член Українського Клубу та Київської “Просвіти”, де організує українські вечірки, сама виступає зі своїми ще ненадрукованими творами, грає на фортепіано, проводить конкурси.

“Коли я в 1909 р. повернулася до Києва, – писала Софія Русова, – то побачила в Українському Клубі нову для мене паню, що приймала жваву участь у справах клубу; вона часто виступала на зборах то як добра піяністка, то як письменниця... Видно було, що вона користувалася симпатіями українського суспільства і, як я далі переконалася, цілком ці симпатії виправдувала: належала бо до тих осіб, попри які не можна перейти без уваги. І це її гарне обличчя надовго затамувалося в пам'ять. Все в темному вбранні, гарно пошитому, і з гарними чорними очима. Скільки було в них суму, й незадоволення з життя... Тільки коли вона виголошувала свій виклад або читала свої твори, це сумне обличчя оживало, молоділо і виявляло ту щирість і захопленість, яку Яновська вкладала в усю творчу й громадську діяльність. Працювала вона коло українських справ з якоюсь гарячковою відданістю. Ми бачили її діяльним членом клубу; водночас працювала і в “Просвіті” (київській), коли за від'їздом хворого Грінченка дозволялося продовжувати його освітню діяльність”.

Вона організує в Києві гуртки десятки за

програмою тогочасної української партії ТУП. Входить в зносини з російськими жінками і пояснює їм ідею української справи, українських культурних вимог. Любов Яновська виголосила в Москві (1911 р.) доповідь у п'ятдесяті роковини з дня смерті Шевченка. А коли в Києві було заборонено святкувати Шевченківські дні (1914 р.), Яновська їде до Москви, знову як делегатка київського українського громадянства, й виступає з доповіддю, засуджуючи акцію російського уряду. Особливе місце належить Любові Яновській в українському жіночому русі. Саме вона, настояла на участі українок в роботі Першого Всеросійського жіночого з'їзду, який став найвагомішою подією жіночого руху Наддніпрянщини в період наступу реакції. З'їзд повинен був покласти початок об'єднанню сил для завоювання жінками своїх прав. Утім, надзвичайно непростою видалася підготовка до з'їзду жінок-членів українських громад Києва. Частина діячів пропонувала жінкам Наддніпрянської України бойкотувати імперський з'їзд. Після тривалих обговорень та дискусій, що відбувалися серед жіноцтва, все ж було вирішено: "Українська справа надто поважна і багатьма своїми сторонами торкається життя інших народів Російської імперії. Через це ховатися од своїх сусідів за високий тин немає рації і не корисно. Треба знайомити поступові верстви чужого громадянства з українською справою. Українців як націю не знають: щоб боронити свою справу українське жіноцтво повинно гуртуватися в свої національні організації". Делегаткою від громади жінок Українського Клубу на з'їзд була обрана саме Любов Яновська, яка підготувала доповідь "Сучасне становище селянки-українки" та надзвичайно успішно виступила в С-Петербурзі. Детально ознайомивши делегатів з життям української селянки, вона стала в обороні її прав. Реформа, заснована на демократичних засадах, на розумному та щирому ставленні до долі селянки, на повазі до її праці і людської гідності, на думку Любові Яновської, допомогла б підвищити прибуток господарства та полегшила б працю селянки, дала їй можливість жити, хоча б від часті, так, як личить жити громадянці культурної країни. Заля, в якій було понад 1000 делегатів з величезним зацікавленням вислухала виступ Любові Яновської, а сама доповідь, надрукована в матеріялах з'їзду, і сьогодні вражає своєю ґрунтовністю.

7 січня 1909 р., повернувшись зі з'їзду, Любов Яновська організувала серед київських жіночих організацій слухання в Українському Клубі про роботу з'їзду та познайомила з його основними рішеннями.

Коли в 1913 р. в Києві створилося Київське Жіноче Загальне Зібрання Любов Яновська стає його членкою. Товариство, що об'єднало "цвіт ліберального київського жіноцтва", прагнуло піднести жінку, підготувати її до громадського, а, головню політичного життя. Багатонаціональний склад Жіночого Загального Зібрання не завадив спільній праці жінок і Любов Яновська разом з Софією Русовою, Вірою Клячкіною та Зінаїдою Мірною були обрані до Ради Старшин товариства.

Велика працездатність Любові Яновської виявилася в часи першої світової війни. Вона серед організаторів спеціальної комісії для вирішення проблем, пов'язаних з війною, що розгорнула в серпні 1914 р. свою діяльність при "Київському товаристві оборони жінок". А коли при Українському клубі був влаштований шпиталь для поранених вояків, то і у цій праці Любов Яновська взяла близьку участь.

Її надзвичайна енергія та порядність виявилися в роботі Допомогового комітету опіки над втікачами, який з 1915 р. існував як "Товариство допомоги населенню Півдня Росії, що постраждало від війни". Хоча товариство не було виключно жіночим, але до його складу увійшло багато жінок, на яких, головним чином, лежала вся праця. До найбільш діяльних членів належала Людмила Старицька-Черняхівська, Наталя Дорошенко, Любов Шульгіна та інші.

В роки війни жінки України стояли на твердому ґрунті значного досвіду праці як у загальних громадських товариствах, так і окремих, жіночих. Вони навчилися підтримувати одна одну, відчувати силу спільної праці і тепер, у роки війни, енергійно збирали гроші та засновували майстерні для дітей, харчові пункти. Жінкам пощастило відкрити дім для закладників, які таким чином, замість брудної тюрми, опинилися в притулку з українським оточенням. Для більш успішної роботи з закладниками жінки розподілили між собою поліцейські дільниці, що давало можливість в організований спосіб виконувати потрібну працю: годувати закладників, передавати їм листи, постачати потрібні речі.

Демократизація суспільства, що відбулася після перемоги лютневої революції відкривала нові горизонти, нові можливості для розвитку жіночого руху, розгортання творчих можливостей жінок. У березні 1917 р. українки, що належали до Загального Жіночого Зібрання засновують Український Жіночий Союз і Любов Яновська, разом з іншими, бере активну участь у створенні нових жіночих громад.

Період Центральної Ради посідає особливе місце в історії жіночого руху, формуванні жіночих особистостей, жіночої самореалізації. З перших днів формування Центральної Ради жінки активно залучились до державотворчого процесу. Велику роботу проводили вони з організації різноманітних з'їздів, конференцій. І та повсякденна, рутинна організаційна праця на формування молодого держави в значній мірі була винесена на плечах саме жіноцтва. На долю Любові Яновської випала підготовка до скликання Всеукраїнського національного конгресу, вона організувала зустріч делегатів, займалася їх розселенням, харчуванням.

Наступним випробуванням для Любові Яновської, утім, як і для всіх діячок Центральної Ради, стала організація "Дня Національного Фонду". Центральна Рада не мала грошей і було вирішено провести День Національного Фонду для організації грошових зборів. Акцією про-

дажу українських книжок управляла Любов Яновська, яка і влаштувала цей захід, а зібрані гроші поклала в банк на рахунок Центральної Ради. "Коли тепер у спогадах пригадується мені, - писала Зінаїда Мірна, - вся та колосальна робота, зроблена нами, українськими жінками в Центральній Раді, то з певністю можна твердити, що так працювати, як ми працювали, можна тільки раз у житті. Працювати при тих умовах непередбачуваності, при малому досвіді з людьми, котрі цього досвіду мали може ще менше, при велетенських масштабах праці і тільки з беззастережною вірою в її конечність з безмежною відданістю її ідеї, з відданістю до самозабуття! І хоча не дала та праця тих результатів, яких ми від неї чекали, не привела нас до закріплення нашої державности, але була вона потрібна для Батьківщини, як буде потрібна для відновлення нашої держави праця наступних жіночих поколінь".

Напружена робота далася взнаки на здоров'ї Любові Яновської і в 1917 р. вона їде лікуватися до Одеси. У 1921 р. повернулася до Києва, але в 1923 р. параліч прикував її до ліжка. Прикував, але не скував творчі сили Яновської і в 1928 р. вона диктує секретарю останній роман і один з найкращих її творів "Тайна нашої принцеси". Десять років лежала паралізована, а голод у 1933 р. прискорив її смерть у Києві.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Шановна пані редактор!

Зацікавив мене допис в червневому числі нашого журналу про могилу Онисі Дурдуківської в Празі. Зацікавив мене тому, що я тількищо закінчила читати "Щоденники, 1923-1929" Сергія Єфремова – надзвичайну книгу, справжній документ доби, який уцілів в архівах КГБ і допіру 1997 р. був опублікований в Києві.

Читачам нашого журналу буде цікава така деталь з передмови до книжки, що її авторами є Іван Курас, Юрій Левенець і Юрій Шаповал. Цитую відповідні абзаци:

"Сьогодні, коли достеменно з'ясовані усі основні етапи фабрикації справи 'СВУ', засуджені у цій справі особи через відсутність складу злочину у діях реабілітовані... Реабілітований і Сергій Олександрович Єфремов. А тоді він був засуджений на 10 років позбавлення волі. І хоча під тиском він змушений визнавати безглузді обвинувачення на свою адресу, його виступи, як засвідчує уважний аналіз стенограми процесу, децю відрізнялись від інших. Насамперед твердістю і намаганням, хоч езоповою мовою, обережно показати абсурдність обвинувачень. Однак, зрештою, він визнав свою 'провину'. Чому? Напевно, відповіддю на це питання можна вважати те, що написала вже 1992 року киянка Тетяна Ільченко в листі до газети 'Рада'. Вона ще в дитинстві бачилась з Сергієм Олександровичем. Він мешкав у Києві по вулиці Гоголівській у будинку директора 1-ої Київської трудової школи В.Ф. Дурдуківського, сестра котрого Онися фактично була дружиною Єфремова. "Вже під час фашистської окупації – згадує авторка листа – з мамою зайшли до Онисі Дурдуківської і вона розповідала, що Сергію Єфремову пригрозили: якщо не підпише тих фальсифікаторських паперів, необхідних слідству, то її заарештують. Знаючи, що тортури зведуть її в могилу, Єфремов, рятуючи кохану, підписав все, що від нього вимагали..."(с.19).

Щиро вітаю!

Марта Тарнавська

Я ВИБРАЛА ДОЛЮ СОБІ САМА

Ці слова Ліни Костенко з повним правом
може повторити й виконавиця її поезій
Галина ЯБЛОНСЬКА

Без Галини Яблонської важко уявити нинішнє культурно-мистецьке життя. Народна артистка України, президент міжнародної Ліги “Матері і сестри – молоді України”, вона веде активне творче та громадське життя, виступаючи ініціатором та організатором багатьох культурно-мистецьких імпрез. Упродовж десятиліть працюючи на професійній сцені Національного академічного театру імені І. Франка, вона зіграла багато ролей, здобувши авторитет різнопланової актриси.

Проте так склалося, що пані Галина знайшла себе ще й як виконавиця літературних творів: мало який літературний вечір проходить без участі цієї вродливої жінки з гідною поставою. У її виконанні звучать зі сцени твори провідних українських письменників: досить лише почути, як проникливо читає Галина Яблонська “Марусю Чурай” Ліни Костенко, щоб відчувати й зрозуміти, як глибоко переймається вона задумом авторки, як зливається її душа з душою ліричного героя художнього твору.

Але тема сьогоднішньої нашої розмови – не творчі таємниці акторської професії, а справи громадські, які вимагають від Галини Яблонської такої ж повної самовіддачі, як і “франківська сцена”.

– Пані Галино, Ви є президентом міжнародної Ліги “Матері і сестри – молоді України”, проводите велику культурно-мистецьку й освітньо-виховну роботу серед молоді. Варто згадати бодай цьогорічне грандіозне інсценізоване свято Покрови в Київському військовому лицейі, ініціатором, режисером і постановником якого Ви були, залучивши до того дійства юних лицейців. Розкажіть, будьте ласкаві, як постала та розвивалася ця організація, яку мету ставила перед собою?

На початку 90-х років, коли наше життя сколихнуло створення нових політичних партій, численних громадських організацій, на тій хвилі піднесення постала Українська асоціація творчої інтелігенції “Світ культури” – громадська організація, покликана об’єднати мистців. Цього вимагала нова суспільно-політична й економічна ситуація, адже йшлося не тільки про творчу самореалізацію, але й про виживання в нових умовах людей творчої праці. Отже, сферою застосування наших сил були різні мистецькі

напрямки. Проводилися різні конкурси, фестивалі – тоді ж у театрі імені І. Франка пройшов і перший вечір пам’яті І. Багряного.

Президентом асоціації було обрано композитора Богдана Янівського, а віце-президентом – Ярослава Вітошинського, людину активну й беручку.

Але на якомусь етапі, коли в Україні почали створюватися жіночі організації – Союз Українок, Жіноча громада – як відгалуження традиційно існуючих організацій української діаспори, а також Комітет солдатських матерів, який почав відстоювати права наших юнаків, що служили тоді ще в імперській армії, Я. Вітошинський запропонував створити при Асоціації також жіночу організацію на зразок колишніх шефських* організацій.

Я мала великий досвід шефської роботи – упродовж багатьох років була головою Київського комітету військово-шефської роботи при Українській раді профспілок України, тому мене

* шевські – опікунські (установи, організації тощо).

було обрано однією зі співголів новоствореної Ліги “Матері і сестри – війнам України”.

– І як Ви “вписалися” в цю організацію?

– У мистецькому середовищі я через своє невміння пристосовуватися та запобігати була такою собі білою вороною, через те пережила важкі часи в театрі. Труднощі, які виникли у мене тоді з керівництвом, відтак і мала кількість ролей, на щастя, мене не зломали, а спонукали до активної концертної діяльності. Так я реалізовувала своє мистецьке покликання й задовольняла свої творчі амбіції. У тому були свої переваги: адже тут я виступала не тільки виконавцем, але й автором літературно-мистецьких композицій, режисером та виконавцем одночасно.

– Думаю, що це ще й вивело Вас на значно ширшу аудиторію, сприяло популярності, адже Ваше нове творче амплуа, як я розумію, припало на часи національного відродження, чи не так?

– Справді, я активно співпрацювала із Спілкою письменників України, у стінах якої зароджувалася хвиля національного та культурного відродження й повернення історичної пам’яті, створювалися громадські організації та політичні партії. Пригадуєте справжній шквал літературно-мистецьких вечорів, коли в українську культуру поверталися імена замовчуваних і забутих, репресованих радянською владою письменників?! Відкривалися архіви, входили в нашу свідомість нові талановиті твори, почалося живе спілкування з українською діаспорою на Заході...

– Але, може, був якийсь імпульс, що збудив Вашу душу?

– Знаєте, тоді нас наче полоснули по живому – щоб українство збурилося і відродилося. Ті вражаючі архівні матеріали про Василя Стуса, його твори, що зазвучали на повен голос так свіжо й так пристрасно, акція його перепоховання, вечори, присвячені пам’яті Олени Теліги, інших українських письменників, чії імена так довго перебували в мороці забуття, – все це будило розум і серце, хотілося й собі долучитися до процесів відродження. Ті вечори в Спілці письменників, Будинку вчителя, пізніше в Українському Домі збирали сотні людей. Відзначення 500-ліття українського козацтва мене просто заскочило своєю масштабністю, велелюдям та силою пережиття, а пізніше вразило мене

й святкування 2000-ліття Християнства, організоване “Просвітою”. Я тоді немов жила у двох вимірах – буттєвому з його повсякденними потребами та духовному – вільному від суєти, всього проминушого.

Але, очевидно, першим і найсильнішим імпульсом, поштовхом був Іван Багряний – все, що дізналася про цього письменника, перевернуло мені душу.

– Отже, ця хвиля національного відродження, торкнувшись, пані Галино, Вашої душі, не могла не відбитися на роботі вашої Асоціації?

– Асоціація – то був інший світ, який тоді існував у межах дозволеного, усталеного ще за радянської системи. А люди вже прагли змін. Конференція, на яку зібралися 1992 року жінки, що входили до Ліги, обрала мене її президентом. А вже наступного року ми відійшли від Асоціації і зареєструвалися як самостійна громадська організація – Ліга “Матері і сестри – війнам України”.

–Отже, Ваша праця зосереджена була переважно на військових колективах?

– Так, того потребував час, формування Української держави та українського війська. Відповідно до Статуту нашої організації, жінки гуманітарної сфери перебирають на себе завдання нести в українське військо мистецьке слово, аби сприяти формуванню в молодих вояків національного світогляду, патріотизму, високої духовності, загальнолюдських моральних вартостей.

Проводили у війську велику культурно-просвітницьку роботу, порушували екологічні проблеми, реалізовували проєкт ООН у боротьбі зі СНІДом. Навіть мали спеціальну програму для жінок-військових, зокрема проводили для них семінар “Від безнадії – до активного суспільного життя”. Навіть на тій хвилі національного пробудження вдалося реалізувати такий мій великий проєкт, як створення військового театру для національно-просвітницької роботи, який, на жаль, із зміною військового керівництва припинив своє існування. Утім, і сьогодні, коли Ліга має нову назву “Матері і сестри – молоді України” (перереєстрація відбулася два роки тому) і здобула статус міжнародної, ми не залишаємо військових теренів. Отож і відзначення свята Покрови, про яке Ви згадали, показало, що послідовне “вив’язування” національної ідеї в

одному напрямі і підсилення мистецькими засобами впливу на свідомість молодого покоління має неабиякий ефект. Керівництво київського військового ліцею визнало, що після цієї акції, а радше може, після того довгого підготовчого етапу – репетицій, спілкування тощо – просто не впізнає своїх ліцеїстів: така сила мистецького слова.

А втім, поле нашої діяльності значно ширше. Це – семінари, лекції, всеукраїнські наукові конференції, як – от "Українська держава і армія" чи присвячена ювілеєві Тараса Шевченка, коли ми спеціальним поїздом об'їхали Україну, або пам'яті героїв Крут, проведена на початку цього року в київському Будинку вчителя. Усе годі перелічити...

На недавній міжнародній науково-практичній конференції "Український жіночий рух і процеси державотворення" (вересень 2000) Ви виступили ініціатором та автором одного з додатків до проекту Концепції розвитку гуманітарної сфери, підготовленого урядом за дорученням Президента. Основні його напрямки оприлюднив на тих зборах віце-прем'єр міністр України академік Микола Жулинський.

Справді. Я подала свої пропозиції, що стосуються сфери культури, і сподіваюся, що їх

візьмуть до уваги. Йдеться про доконечну потребу державної підтримки національного мистецтва заради виховання молодого покоління, підтримку наших зусиль з формування у юнаків та дівчат національної свідомості, почуття патріотизму, духовності – через організацію мистецьких акцій, апробовану колись мережу відповідних лекторіїв тощо.

Річ у тім, що, підтримавши українське мистецтво, наша молода держава сприятиме формуванню національної ідеї – однієї з рушійних сил українського державотворення.

Пані Галино, міжнародна Ліга "Матері і сестри – молоді України" входить до Національної Ради Жінок України...

Так, мене було запрошено до Координаційної Ради для створення Національної Ради Жінок України і нині наша Ліга є її повноправним членом. При цій Раді – за аналогією до відповідних міжнародних організацій – створено 7 галузевих комітетів, один з яких, із промовистою назвою "Спілкування" довірено очолювати мені. До сфери моєї діяльності входить освіта, засоби масової інформації, мистецтво, література, музика. Саме тепер ми шукаємо за ефективними формами такої роботи, зацікавленими людьми, ентузіастами цієї справи...

У Галини Яблонської – чарівної жінки, талановитої артистки, турботливої матері, бабусі, полум'яної патріотки – кожен день розписаний по годинах. Репетиції в театрі, вечірні вистави (щойно пройшла вистава І. Франка "Украдене щастя", де Г. Яблонська грала роллю Насті), літературно-мистецькі вечори, шукання за репертуаром, спілкування з письменниками, офіційні зустрічі, численні поїздки по Україні на різні мистецькі акції – годі все перелічити. А це – копітка робота з складання офіційних документів, без чого не може існувати Ліга, яка так потребує і матеріальної підтримки, і власного офісу, і уваги державних чинників.

А попереду в Галини Яблонської – великий творчий вечір, присвячений ювілею її сценічної діяльності у театрі імені І. Франка. Зійдуться друзі, шанувальники її таланту і її гарячого серця, щоб вшанувати її нелегкий труд, висловити слова визнання й вдячності. Доля, яку вона сама собі вибрала, зробила її ім'я відомим в Україні та за її межами. І все ж пані Галина хвилюється, відчуваючи велику відповідальність: адже ювілеї – це завжди підбиття підсумків, озирання на пройдений шлях з тієї височини, яку вдалося здолати ціною виснажливої праці й відданості своїм ідеалам.

З Галиною Яблонською в антракті розмовляла Людмила Гарнашинська.

Василь ОСАДЧИЙ

З широкої Дніпрової саги,
де очерет вівчариків колише,
пливуть тонкі, незаймані сніги
до місяця холодного в узвишші.

І небо білим-біле, і земля
до обр'ю прослалася, як пілка,
і очерет співає віддала,
немов пастуша з лунками сопілка.

КІНЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕЇ?

/АБО ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ І ГРОМАДСЬКІ ДЖЕРЕЛА СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ РУХІВ: ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ ТА ЙОГО НАСЛІДКИ/

Доповідь виголошена на конференції, присвяченій 75-літтю СУА
3 грудня 2000 р. у Вашингтоні.

Створення громадського суспільства базується на добровільній та ефективній участі принаймні кількох великих впливових груп. Така участь не може бути здійснена за наказом згори; вона має впливати з власної волі незалежних індивідів, свідомих своєї ролі в суспільстві. Радянське суспільство, атомізоване й суворо контрольоване, не виховувало індивідуалізму й не сприяло розвитку почуття соціальної відповідальності. Навпаки, вся система підтримувала віру в дієвість місцевої ініціативи, руйнуючи громадську взаємодію заради захисту однопартійного режиму з його розшарованими економічними привілеями й браком відповідальності. Більше того, на територіях поза межами властиво Росії постійне нагадування про вищість російської культури та її політичного престижу роз'їдало потенціал справжньої громадської активності серед так званих національних меншостей, заперечуючи важливість місцевої культури як чинника загального розвитку. Україна, як і решта пострадянських держав, опинилася перед подвійним завданням створення державних структур і формування суспільства, яке б спромоглося довести, що демократична держава таки працює.

Поява в 90-их роках незалежної України була поступальним процесом, що супроводжувався створенням, або, якщо зазирнути вглиб історії, відновленням недержавних організацій разом із побудовою державних структур.

Громадські організації та неформальні соціальні групи в Україні визначили, зберегли в собі й донесли до нас особливості місцевої ідентичності з більшою ефективністю, ніж політичні угруповання. Однак, коли громадські активісти описували свою працю, вони вживали поняття та термінологію романтичного націоналізму. Не заперечуючи ідеалізму та жертвості провідників громадських і так званих патріотичних організацій, слід усе ж таки усвідомити, що головною причиною успішності праці цих організацій були практичні, навіть відчут-

нокорисні, наслідки їхньої праці. Ці організації давали хоч незначну, але все ж таки приємність, а то й користь людям. Оздоблюючи таку працю у винятково ідеалістичні шати, такий підхід робить її некорисною для власної історії. До того ж він засліплює самих активістів та заважає їм усвідомити практичність та вплив власної праці. Тобто аматорський театр чи танцювальна група в Канаді існує не тільки для збереження національної свідомості, але й тому, що її учасники люблять мистецтво слова та танцю. Сама любов до України без почуття ритму і гнучкості суглобів не відтворить "метелиці". Кредитні спілки також не винятково патріотичні установи, а виконують потрібну функцію. Уявлення про ці організації в суто ідеологізованому контексті затьмарюють їхню правдиву сутність – нормальність та природність "патріотизму". Історики й політологи, однак, часто однаковою мірою готові прищипити ідеологічну налічку громадським організаціям у тих небагатьох випадках, коли вони залучали їх до своїх студій.

Політичні партії в Україні демонструють типовий для східноєвропейської інтелігенції підхід – її члени групуються навколо об'єднаної програми, що більшою мірою ґрунтується на їхньому тлумаченні визнаних цінностей, ніж на тактично ефективній місцевій політиці. Україна так і не виробила своєї місцевої ідеології, а ідеологічні рухи в Україні відіграли швидше ритуальну, ніж політичну чи організаційну роль. Головні питання української інтелігенції стосувалися не реалій буття, а, радше, самого буття націй. Перед фактом заперечення її існування, який можна порівняти з фактом заперечення людської природи африканських рабів, такі щоденні види діяльності, як намагання говорити своєю мовою, друкуватися нею, проводити збори, засновувати культурні центри, відкривати студентські кав'ярні, набували аври виняткових досягнень. (Африканський раб в Америці, який навчився читати або сховав ложку, щоб нею їсти, довів свою людську

природу щоденними вчинками, котрі за певних обставин також стали героїчними.) Простота завдання забувається, а героїзм запам'ятовується.

Фолкльор, музика, література, релігія і історичні знання в минулому були носіями національної ідентичності. В сучасній Україні значний наголос продовжує падати на символи, традицію, нове відкриття забутого або нове тлумачення минулого, особливо сеоєд інтелігенції. Всі ці прояви її діяльності майже винятково розцінюються як аспекти націоналізму. Здобуття або утвердження атрибутів національної ідентичності – замість цілеспрямованої політичної активності, яка відображала б реалії влади – часто сприймається як політична мета. Вийшовши з радянського кокона, багато українських науковців і оглядачів зосереджуються на концепціях та готових узагальненнях, які не обов'язково впливають з усебічного аналізу характерних для України подій.

Протягом останніх декількох років західні гуманітарії й соціологи піддали громадські та політичні поняття, включаючи націоналізм, теоретичному і практичному аналізу. Питання формування держави, участі населення у громадських справах, народної релігії й релігійних організацій, фолкльору й міту стали темами політичного дискурсу нарівні з аналізом державних структур, ідеологій і влади. Зростаюча кількість праць, присвячених аналізу націоналізму й постколоніалізму, а також вишуканіші підходи до всебічного вивчення ролі жінки в суспільстві, нині дозволяють вийти за межі ідеологій та поверхових гіпотез.

Політичний дискурс формується середовищем, в якому він розвивається, але його вплив не обмежується сферами, котрі відтворюють стан суспільства, в якому ідеологія була вперше сформульована. Часто трапляється, що позбавлені громадських або виборчих прав, привілеїв і влади групи переймають термінологію ідеології, розвинутої деінде, й ідентифікуються з нею, вважаючи, що в такий спосіб вони приєднуються до ширшого загалу, в ім'я якого або на користь якого і сформульовано цю ідеологію. Тобто перебирають систему, що пояснює іншу реальність для зрозуміння засадничо інакшого світу.

Українські мислителі базувалися на двох припущеннях: самоочевидності демократичних принципів як таких, що є водночас справедливими і добротворчими для всіх, і в межах цього

“універсального” контексту не менш самоочевидному – на їхній погляд – засновку про самовизначення України. Впродовж років українські мислителі думали, що тільки непоінформованість світу стоїть на перешкоді світового визнання правдивості державницьких прагнень України. Боротьба за самостійність могла зводитися до жертвовної боротьби за правду, а поразка пояснюватися тим, що світ не зрозумів справедливості українських змагань. Українська інтелігенція визвольних змагань не могла сприйняти також опозиції російської прогресивної інтелігенції до справедливих змагань України до самостійності та самовизначення. Ототожнення правди з самостійністю засліплювало українську інтелігенцію в потребі визнати атрибути самостійності, а не тільки в утвердженні правоти змагань.

Ще одним важливим чинником було те, що українська інтелігенція також діяла в контексті політичного й інтелектуального сплетіння з мега сусідами – польською державою в її різновидах і російським колосом. Ці дві держави не тільки затіяли Україну політично, а й впливали на її мислителів у культурному відношенні.

Визначальним фактором у вивченні Росії є ставлення держави до інтелігенції. Неможливо уявити історію Росії без існування тривалої – хоч і незавершеної – напруженості між інтелігенцією і державою. Російська інтелігенція й російська держава розглядаються як винятково російські, не враховуючи, що держава Росія історично була імперією. Але інтелігенція Росії сприймала себе як вищий прояв людської сутності, а свої політичні погляди як такі, що мають світову, а не тільки російську, актуальність.

Щодо Польщі, то її визначальні параметри були дещо відмінні від російських. Традиційно її інтелігенція переважно нічим не відрізнялася від нижчої польської шляхти. Польська держава, що у ХІХ ст. існувала більше як уявлювана, ніж справжня, виявилася сховищем устремлінь народу і нації, об'єктом прагнень, сповненим візіями інтелігенції. Не менше значення мав католицизм, який у Польщі став національною, а не універсальною ознакою.

Жодне із розглянутих понять – держава, інтелігенція, шляхта, навіть церква – не було визначальним у формуванні нації чи держави в Україні. Церква, в обох її варіантах – католиць-

кому і православному, – в Україні виявилася неспроможною забезпечити необхідну згуртованість для створення міцної об'єднаної держави, хоча католицька церква справді відіграла таку роль у Західній Україні, але лише в Західній Україні. Українській інтелігенції, на відміну від її російських побратимів, не вдалося залишити відбиток на європейську свідомість. Не залишила українська інтелігенція свого сліду на зрозумінні поняття держави. Що більше, не проаналізувала, що саме становить справжню, а не етнічно-концептуальну “українськість”. Коли це поняття висловлювалося, то часто треба було вживати символів, і поняття держави не відіграло у символіці вирішальної ролі. Оскільки в усіх історичних працях українці й історики України наголошують одні і ті самі складники – державу, інтелігенцію, церкву. Навіть шляхту – як фактори, що визначають характер України. Саме цих складників немає в історії України. Вони слабкі. Що важливіше, аналітична термінологія, якою користуються в Росії та Польщі, часто застосовується й самими ж українцями, незважаючи на те, чи найкращим буде функціонування запозиченої термінології щодо України, чи ні. Таким чином, питанню про причини втрати української державності передусе не менш обґрунтоване, хоч і рідше згадуване питання: як українці зберегли свою ідентичність попри всі шанси її втратити? Західні науковці, відкриваючи сучасну Україну, дивуються, чому вона змогла стати незалежною, тоді як українці – в контексті європейського демократичного лібералізму – просто вважали, що самої інформації про їхню країну буде достатньо, щоб виправдати її права як суверенної держави.

Зовнішні аналітики дивувалися, чому Україна існувала й існує попри потворні й часами неподоланні засоби її знищення. Українські мислителі не замислюються над цим питанням, вважаючи його самозрозумілим. Україна існує, бо кожний народ має право на самостійність. Та не кожний народ виживає.

Як проіснувала і відроджувалася “українськість”? В чому її сила? Одиниці, героїзм, жертви - в цьому драматизм. Але драма має свій ритм, і він вічний. Його мусить підхопити громада. Не грушевківська громадськість, а самі громадські організації, з яких постає громадський демократизм.

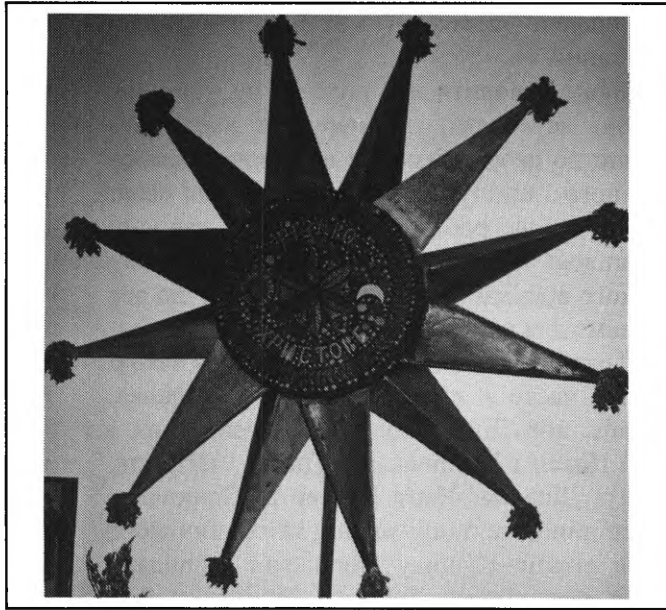
У сучасній, як і в історичній Росії, громадський демократизм слабкий. Натомість в Україні він завжди, при найменшій хоч як мало сприятливій нагоді, відроджується. Чому? Менталітет, православ'я, історія – не такі вже й відмінні між двома народами. В чому бачимо найбільшу відмінність Росії та України? В наявності та життєздатності громадських організацій в Україні, причому на всіх територіях України, незалежно від займанщини. Але саме цього аспекту своєї історії українські вчені не вивчили.

Хоча українські громадські організації не висунули своїх активістів, небагато ще зроблено для вивчення минулого, історичної переємності та спадщини громадських організацій в Україні. Частково причина такого недогляду полягає у невідповідності між діяльністю організацій і способом, у який вона документалізувалася.

Вивчаючи громадські організації в Україні та їхню практичну активність, я постійно зустрічаюся з неспівзвучністю між написаними програмами організацій та їхніми діями. Спогади членів цих організацій також відбивають мотивації в межах прийнятої термінології аналізу реальної діяльності. Історична роля гуманітарних наук в Україні зміцнила ставлення до історії як об'єктивного дослідження, а політик – як практичного політичного курсу. Ідеологія пояснює, виправдовує і уповноважує, але рідко точно відбиває існуючі реалії. Вдамся до найвиразніших прикладів. Так, зокрема, діяльність так званих націоналістів у Західній Україні в 30-их роках часто мала дуже практичні цілі, але прихильники, критики й самі активісти руху пояснювали проведену роботу не в термінах практичної політики, а як гасла віри та посвяти. Перегляд діяльності громадських організацій, які часами складали основу багатьох жіночих та деяких націоналістичних угруповань, схиляє до думки, що найближчі завдання націоналістичного руху, особливо серед селянства, були швидше саме практичними, ніж ідеологічними. Це з готовністю підтверджує робота таких українських громадських організацій, що постали у XIX ст. в Австрійській імперії, як інститут удів і сиріт священників, економічні кооперативи, товариство “Просвіта” тощо.

Продовження в наступному числі

*Різдвяна зізда з Музею Етнографії
у Львові.*

Ой! Ми прийшли до вас на Новий рік,
щоб добре ся мали поки ваш вік!
Ой! Ми прийшли до вас з Маланкою,
Застеліт'си в хаті китайкою!

Ярина ТУРЯНСЬКА

ПОКИ ВЕЧІРНЯ ЗОРЯ НЕ ЗГАСЛА

Перед зустріччю Нового року людина часто, хоча й несвідомо, чекає чогось незвичайного. Напевно, це відчуває не кожен, але принаймні той, що прагне змін, чудесного перетворення себе, сподівається почати щось інше, зовсім по-новому. Але не завжди знаходяться сили самотужки наважитися на це “щось нове”, іноді потрібен якийсь зовнішній поштовх, а часом – обставини, в яких на все можна подивитися з іншого боку чи іншого погляду.

Наші предки мали для цього дуже добру нагоду – карнавал, що традиційно супроводив новорічні свята, званий “Маланкою”. І тепер ми маємо карнавали, але, радше, хіба для розваги. А втім – хто знає? Маска має таку властивість, що одне приховує, а інше відкриває, і може вивільнити в людині цілком незнані сили і здібності. Інша справа, що для людей минулого новорічний карнавал був дійсно справою серйозною, бо в ході ритуалу можна, зазирнувши в минуле, прочитати майбутнє і навіть заворожити його. Тоді казали, що в новорічну ніч – “відкриті небеса”. “Відкриті” – значило “вільні для проходження будь-яких потойбічних сил” – і добрих, і злих. Добрих старалися не відігнати якимось невірними діями, тому що саме вони могли щось “підказати”,

заворожити, а злих, що, врешті, теж могли стати в пригоді, намагалися “відтягнути” від реального життя у вигадану сферу “світу навпаки”, штучно створеному самими людьми – учасниками “Маланки”.

“Маланка” традиційно відбувалася з 13-го на 14-те січня і на сьогодні це один із небагатьох рештків культури тих часів, коли свідомістю і життям людини керував міт. Цікаво, що на, загалом, невтішному фоні природнього відмирання традиційних обрядів на теренах України звичай маланкування виявився напрочуд живучим і навіть здатним до своєї модернізації.

Ще у студентські роки мені доводилося кілька разів їздити в покутські села, щоб на власні очі побачити маланкування. Справді, у новорічну ніч, та ще й раніше, перед вечером, “Маланкою” починає жити все село. Передягнені маланкові гурти – окремо старші чи молодь, а діти й собі разом, всі ходять від хати до хати і майже до ранку не дають нікому ні сумувати, ні спати. Кожною з цих “кумпаній” заправляє “береза” – найавторитетніший з учасників, якого попередньо обирають всі інші. “Береза” слідкує за ретельною підготовкою до свята: приготування костюмів, розучування

музики, “ролей”, а також – і за порядком в часі маланкування.

Якщо говорити про ролі, то це, скоріше, характери, персонажі, що перш за все діють відповідно до свого образу, а не маючи якогось спеціального тексту. Імпровізація “на свою тему” – це те, що робить цю своєрідну народну драму живою і повною несподіванок, а тому кожен, кого відвідає “Маланка”, відчуває, що все діється саме для нього.

Традиційна “Маланка” мала обов’язкові персонажі, часто – паристі: Василь і Маланка, Дід і Баба, або Дід і Коза, Пан і Пані, Жид і Жидівка Циган і Циганка, або Циган і Ведмідь, Парубок і Дівчина, Чорт і Смерть. Починався цей своєрідний спектакль ще під хатою тих, кого прийшли вітати. Спершу викликали господаря піснею з відповідним текстом: “Вийди, вийди газдо з хати, маєш слуги коло хати”. Тоді зачинили пояснювати, теж співом, що це прийшла “Маланка”.

Наша Маланка качура пасла,
заким вечірня зоря не згасла.
Пасла, пасла – загубила,
шукаючи – заблудила.
Заблудила в чисте поле,
а там Василь сіє, оре.

Василь – наречений Маланки, але одночасно про нього співають і як про рослину:

Васильчику-чильчильчику,
посію тя в городчику,
буду тебе шанувати,
тричі на день поливати.
А в суботу промикати,
а в неділю дарувати,
хлопцям молодцям
за капелюшок затикати.

Тут прочитується заворожування дівчатами майбутньої долі, майбутнього шлюбу, бо пахучий василько мав ритуальне значення – це одна з рослин, яку святять разом з іншими травами на Івана-Купала або Маковея і якою так само прикрашають весільне деревце. Характерно, що парубочі маланкові гурти переважно ходили вітати не всіх поспіль, а ті господи де жили їхні майбутні наречені.

Але повернімось до самого ходу свята. “Маланка” відспівала перед хатою і господарі виходять їх вітати. Коли ж “Маланка” вже у хаті – на господарів чигають різні несподіванки, починається дія. Кожен з персонажів представляє

себе: Дід з Бабою нарікають на старість, Циганка ворожить, Циган-коваль всіх “підковує” або ж намагається щось вкрасти (особливо малі циганчата), Смерть погрожує косою, Ведмідь танцює, Чорт стрибає, дзеленчить дзвониками і робить усіякі шкоди, Жид-крамар переконає газдів, щоби щось купували, а його жінка бідкається, що багато дітей – всіх треба годувати.

У деяких селах серед персонажів “Маланки” є Коза. Проте відомо, що “водіння кози”, а особливо на східній Україні, був цілком окремий ритуал, хоча в дечому схожий до новорічного. Козу часто водить Дід або Циган. Колись, як описано в літературі, її водив Кіт. Але зараз персонаж Кіт чомусь майже не зустрічається.

Момент, коли за сюжетом “Маланки” Смерть вбиває Козу, найдраматичніший епізод дійства і має глибоке символічне значення.

Давньословянські міти розповідають, що Коза-Коляда на Новий рік сходила з неба по Світовому дереву, щоби тут, на землі, серед людей, народити нове сонце. А це значило, що на землі знову буде світло і тепло, врожай і добробут. Про козу співають:

Де коза рогом – там жито стогом,
де коза ногою – там жито копою,
де не буває – там вилягає.

А ще у неї незвичні роги:

Ой пішла коза за синє море,
випасла собі золоті роги.
А в однім ріжку пивце варила,
а в другім ріжку гостей садила.

Це нагадує міт про “ріг достатку” – символ багатства. Отож, коли Коза ритуально “вмирає” – треба обов’язково якимось повернути її до життя, і, виспівавши та витанцювавши довкола неї – тим самим розбудити природу, що заснула в часі зимових холодів.

У наш час, крім традиційних персонажів, у маланкових гуртах зустрічаємо сучасні образи – типові в нинішньому житті. Це можуть бути герої популярних фільмів, кінозірки, суддя в чотирикутному капелюсі, лікарі зі слухавками, солдат, професор в окулярах і т. ін. Тому виглядає, що стародавній ритуал цілком органічно ввійшов у сьогодення.

Щодо образу самої Маланки, то вона уособлює одну з головних функцій ритуалу – творить “світ навпаки”, про що співають:

Наша Маланка не робоча,
на ній сорочка парубоча.

Наша Маланка не газдиня
лавицю білить, а припіч мис.

Можна тільки уявити собі, який гарми-дер стоїть тоді у хаті господарів, де все летить шкереберть, але ж саме у цьому полягає одне з призначень ритуалу – відволікати злі сили від реального життя у новорічний час. Нехай краще господар зараз має якусь малу шкоду, аніж у наступному році якусь велику.

Врешті, коли всі “шкоди” заподіяно і персонаж Солдат (або Поліціант) все втихомирює, Маланка стає поважнішою і на закінчення поштиво вітає господарів, дістає винагороду, дякує за неї і бажає газдам у наступному році багатства, здоров’я і всіляких гараздів. Щасливий господар так само дякує, він на правду втішений, бо якби Маланка не прийшла цього разу – це не віщувало б нічого доброго у Новому році.

Сьогоднішня “Маланка” це лише віцілілі уламки колишнього ритуального дійства. Але не виключено, що й ці уламки (які може не до кінця усвідомлюються самими виконавцями і учасниками маланкування) мимоволі продовжують жити своїм життям – вони, напевно, щось приховують, чи відкривають, розважають і заворожують, віддякують і приваблюють. Не дивно, що у деяких місцевостях, де ще “ходить Маланка”, старші люди пильно слідкують за тим, як молодь готується до цього: як виготовляють костюми, вправляють пісні, гру на інструментах тощо.

Нині так само не можна точно сказати, що уособлювали маланкові персонажі. Хтось думає, що це “духи” добрі чи злі. Адже всі

учасники не є самі собою – вони лише виглядають як “інші”, через те, що переодягнені, часто говорять зміненими голосами, а ще переважно співають (вважалося, що через спів, музику найкраще спілкуватися з “потойбічними”...) З другого боку – в переодягненому вигляді, людина була невпізнана, а отже захищена від злих сил під час мандрівки селом у новорічну ніч. У цей час усі поважні газди сиділи вдома. А по вулицях ходили лише переодягнені духи, виконуючи свою місію не лише віншувальну а й розважальну, щоби просто не давати людям спати. За повір’ям, спати у цю ніч не радилося, бо ж хто знає, які сили проникнуть у дім. А ще боронь Боже, хтось може вкрати що-небудь, якусь річ, куди може саме цієї ночі вселився “добрий дух”, який мав бути охоронцем хати увесь наступний рік. Так говорили старі люди.

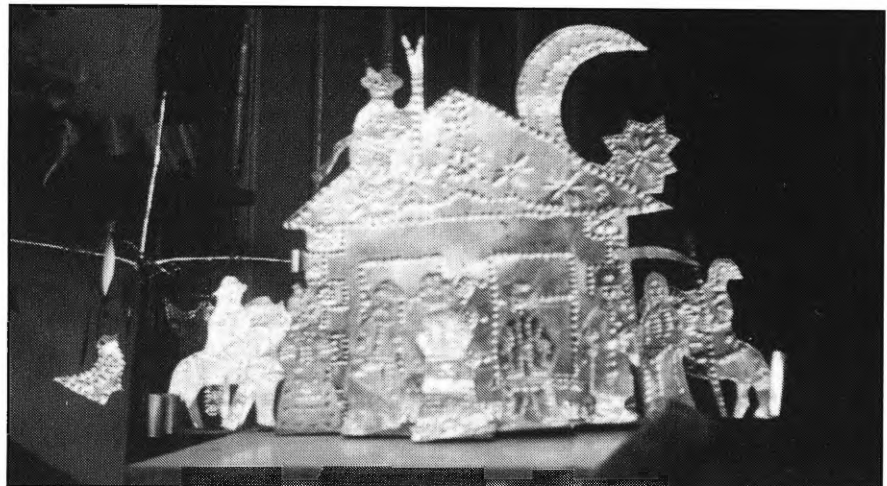
Але чому ми про це все говоримо сьогодні? Може тому, що в шаленому темпі сьогоднішнього життя часом забуваємо прості, та водночас важливі речі: озирнутися, згадати забутих нами людей або й тих, кого вже немає поруч, але до них тягнуться невидимі нитки, зазирнути всередину себе – що там діється і що насправді діється довкола нас?

І може, те, що ми байдуже чи з обережністю відкидаємо чи відштовхуємо, не хочемо бачити – якраз і є найважливіші, найправдивіші речі.

Тонкий світ часто не може пробитися у нашу свідомість через плин буденності, але свято-загадка про чарівний світ міту дарує нам змогу на це, цей шанс.

Ярина Турянська – аспірантка Національної Академії Наук України у Києві, мистецький консультант нової вистави “SONG TREE” групи YARA експериментального театру La MAMA в Нью-Йорку.

*Дитячий виріб зі школи
в с. Уторопи Косівського р-ну
Івано-Франківської обл. 1998 р.
Світлана Вірляна Ткач.*

Консультація ПРАВНИКА

Починаємо нову постійну рубрику.
На запитання читачів відповідатиме досвідчений адвокат

Тетяна ДУРБАК

Тетяна Дурбак – працює в ділянці іміграційного права. Після приїзду до Америки її родина замешкала в Ньюарку. У зв'язку із роботою батька мешкали у Сіетл, Вашингтоні і в Гюстоні, Техас. Після закінчення університетських студій Тетяна повернулася на східне побережжя США. Від 1970 року мешкає, а з 1995 р. має адвокатську практику в Олбані, де закінчила правничі студії.

Тетяна Дурбак є членкою Союзу Українок Америки 99-го Відділу. У попередніх роках була головою Округної Управи Округи Центральний Нью-Йорк.

ХТО МОЖЕ ЗАПРОСИТИ ГОСТЯ З УКРАЇНИ?

Відповідь на це запитання коротка і проста. Кожний може запросити до Америки гостя з України. Складніше запитання – кому дозволять приїхати в гості?

До Америки дозволяють приїхати особам, які можуть довести, що вони мають заміри оглянути країну або відвідати родину, приїжджають на визначений час перебування, у своїй країні у них є помешкання, до якого вони мають намір повернутися, не мають бажання залишитися в Америці, мають фінансові засоби утримати себе під час перебування в Америці, не будуть порушувати американських законів і не належать до категорій осіб, яким заборонений в'їзд в Америку.

Як правило аплікантові, який відповідає цим вимогам повинні видати візу. Утім, багато українців залишається в Америці довше дозволеного терміну, а тому в працівників американського консульства в Києві склалася думка, що кожний аплікант має намір продовжити свій побут, нелегально. Маючи переконання про незадовільний фінансовий стан української економіки, вони вважають, що усі особи, які приїжджають до Америки, мають намір нелегально працювати. На жаль, це часто відповідає дійсності.

Легкої розв'язки цієї проблеми немає. Треба, щоб і українська громада в Америці вела акцію проти неправильних і незаконних дій працівників консульства. Потрібно, щоб особи, які приїжджають з України вчасно поверталися і не старалися працювати без дозволу уряду. Проте таких результатів поки що не передбачається.

Насамперед, треба, щоб апліканти на візу добре задокументували свої заяви, подаючи докладні дані про помешкання, роботу, родину в Україні, участь у громадському житті тощо. Також потрібно мати заповнену анкету, вчасно отриману (форму I-134) від родини в Америці або доказ про банківський рахунок. Потрібно також настоювати на праві подавати всі документи працівникам консульства. У випадку відмови необхідно, щоб родина у Америці вимагала пояснення причини відмови і домагалася права повторного внесення аплікації. Такі дії не можуть допомогти всім, проте збільшать шанс отримати візу.

Цей допис суто інформативний. Він не представляє ані не може заступити консультацію адвоката. Деякі справи відрізняються в деталях і тому, коли у когось є запитання щодо іміграційних справ, потрібно звернутися особисто до правника, який працює у цій ділянці. Конкретні поради можуть стосуватися тільки конкретного клієнта.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LVIII

JANUARY 2001

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

FROM THE DESK OF THE PRESIDENT

Merry Christmas and a Happy New Year to all those who celebrate with Ukraine according to the Julian Calendar.

The New Year brings new problems and a need for new programs. On December 2, 2000 the Board of Directors of the Ukrainian National Women's League of America held its annual meeting. The Board resolved that two priorities for the coming year should be attracting new membership and paying more attention to the needs of our elderly members.

Dear Members, we also ask that you continue to support existing projects and programs, especially the O. Lotocky Fund and the Publishing Fund of *Our Life*. Without our printed word and our National office we could not exist or be as visible as we should be, but these services are costly and we ask for your continued support for our organizational needs. Please be generous.

As founders of the Ukrainian Museum in New York, it is our duty to raise funds for its benefit. Just recently, Mr. and Mrs. Eugene Shklar of California presented the Ukrainian Museum with a truly magnanimous gift. The three and a half million dollar contribution, one million of which is in the form of matching funds, will greatly help the museum's endeavors to preserve our Ukrainian heritage in a suitable environment. We encourage all of you to make donations to the Ukrainian Museum and to seek additional support for this worthy cause.

The UNWLA wishes to congratulate Olha Hnateyko, President of UMN, for her outstanding work. Under her presidency, the Ukrainian Museum will be housed in a new building. Appropriately, this is happening at a time when the United Nations is honoring volunteerism. The UN has proclaimed the year 2001 as the International Year of Volunteering. Volunteers are often not seen and rarely make headlines, but their impact is immense. Throughout its 75 year history, the UNWLA has helped Ukrainians in need around the world. We are proud of the work our organization has done, and especially proud of the volunteer spirit the UNWLA fosters.

The UN has asked that we celebrate voluntary service in our midst. This year that we should give special recognition to highlight the achievements of volunteers. In this way we may encourage more people to engage in volunteer activity.

The UNWLA Executive Committee wishes to thank generous contributors and volunteers who have supported UNWLA causes throughout our 75 year history, allowing our organization to make a difference in so many lives. We wish all of you health, happiness and joy for helping others.

We ask that the Presidents of UNWLA Regional Councils and Branch Presidents acknowledge their members' volunteerism so that they too can be proud that they were part of this wonderful work.

75th Anniversary Celebrations End With Gala Banquet

by Tamara Stadnychenko

UNWLA 75th Anniversary Banquet Committee: Marta Bazarko, Maria Lischak, Martha Terleckyj, Maria Tomorug Iryna Kurowyckyj, Lydia Jarosewich, Jaroslava Luhechko, Natalia Hewko, Tatiana Terleckyj, Marta Danyliuk, and Banquet Committee Chair Motria Voyevodka-Sloniewsky.

The year long series of festive and commemorative programs to celebrate the 75th anniversary of the founding of the UNWLA was brought to a fitting end at a gala banquet held on December 2, 2000 at the Crystal City Hyatt Regency in Arlington, Virginia.

The weekend activities began with a morning working session in the hotel's Kennedy Room. The meeting was opened with a prayer of thanks for the UNWLA's many successes and longevity. President Iryna Kurowyckyj presented an analytical overview of the current status of various organizational matters. She began by thanking Regional Councils and individual branches for the respective anniversary celebrations which had been held during the year. "The 75th anniversary year passed quickly," she said. "Tomorrow it will become a part of the history of the UNWLA ... and we will turn our attention to new tasks and new issues."

One of those issues, the President continued, is UNWLA membership. While some new branches are being created, others are dissolving and their members are simply withdrawing from the UNWLA. On a positive note, some members of these branches are joining other branches in their areas; others are remaining in our organization as members at large. Ms. Kurowyckyj noted that declining membership is not unique to the UNWLA and that many other organizations are experiencing this problem.

Urging Regional Council presidents to renew their efforts to attract new members, the President suggested that everyone take a fresh new look at

UNWLA programs and activities. "We have," she said, "excellent ideas and excellent programs. Some, however, may need to be readjusted to be more attractive to potential members." One idea she proposed was to examine the possibility of making UNWLA activities more "family friendly".

The President then turned her attention to UNWLA potential. "We are the largest women's organization in the United States ... we are also an independent organization with full autonomy to create and execute our own goals and policies." This gives us tremendous strength, but we need to channel this strength so that every Ukrainian woman in the United States finds a reason to join our organization and work with us.

A third issue discussed by the President was the continuing problem of finding and maintaining a suitable and permanent location for UNWLA headquarters. Various alternatives, she added, have been reviewed and considered, but financial considerations limit our choices. The most logical and most realistic solution at the moment is, unfortunately, for UNWLA headquarters to move into the building now occupied by the Ukrainian Museum. Ms. Kurowyckyj also addressed the organization's need to hire a full time treasurer/financial secretary.

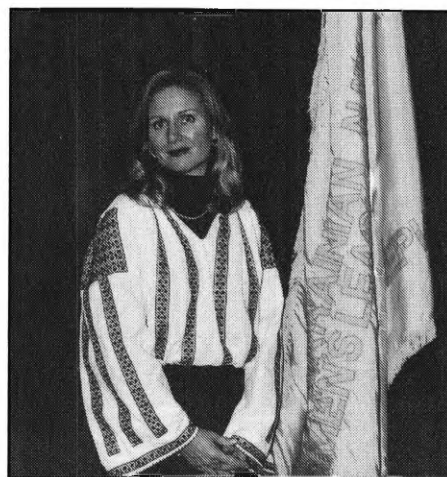
After the President's presentation, members of the National Board and presidents of the UNWLA Regional Councils discussed other important issues of concern to the organization and presented their annual reports.

Auditing Committee Chair Joanna Ratych

Susanna Shpak, President of UNWLA Branch 126 in Boston, and Natalia Hewko, Mistress of Ceremonies at 75th Anniversary Banquet.

Anya Silecki-Piazza.

addressed the need for a better understanding of the way UNWLA funds are designated for specific projects. A preliminary budget for the year 2001 was distributed. Vice President Maria Tomorug praised the UNWLA for being the sole Ukrainian women's organization totally independent and distinct from any umbrella organization. It is this independence, she stated, that allows us to plan and execute our own goal and thus, take full credit for our own accomplishments. Vice President in charge of membership Sophia Hewryk focused on the need for more extensive communication between branches and regional councils. Vice President in charge of Culture Oxana Farion reported on a questionnaire recently distributed to all UNWLA branches about their interests and concerns in maintaining and promoting Ukrainian heritage in their respective environments.

Recording Secretary Barbara Bachynsky's report on executive committee meetings held during the year was read by Iwanna Hankewycz; Correspondence Secretary Omelana Rohozha presented a comprehensive report on correspondence to and from other Ukrainian organizations. Member at Large Martha Bohachevsky Chomiak gave a progress report on writing a definitive history of the UNWLA. Nadia Shmigel, Chair of Social Welfare, discussed the status of on-going UNWLA projects, including assistance to elderly women in Ukraine and the popular and successful Milk and Roll program recently instituted in elementary schools in Lviv and Kharkiv.

Reports about on-going activities were also presented by Katherine Iwasyshyn (Educational Chair), Maria Pazuniak (Museum/Art Chair), and Luba Bilowchtchuk (Student Scholarship Program). Archives Chair Olha Trytyak discussed plans to organize and send UNWLA archival materials to the Immigration History Research Center in Minneapolis, Minnesota.

Ecology Chair Martha Pelensky spoke of her duties respecting environmental concerns and briefly discussed issues related to maintaining and updating the UNWLA web site.

Reports on the current status of the UNWLA publication, *Our Life*, were also presented by editor in chief Irena Chaban and English language editor Tamara Stadnychenko. Additional information on the day to day operational activities of *Our Life* was presented by Business Administrator Orysia Jacus. Press Chair Jaroslawa Rubel, an active and productive member of the UNWLA executive board, announced her impending resignation from this position to assume new responsibilities as president of Supreme Plast Bulava of the Ukrainian Plast Scouting Organization (worldwide).

Reports from Regional Council Presidents followed. Each president presented a brief overview of membership status, ties with local elected officials, and financial issues. The report of Detroit Regional Council President Natalka Hewko (presented by Vice President Ludmilla Zavadvivska) described efforts to recruit younger women to the ranks of the UNWLA and emphasized the importance of supporting those branches with exclusively English-speaking membership. Ms. Hewko suggested a lottery plan for building closer ties between branches. The plan involves a lottery style drawing. At each monthly branch meeting, the name of a UNWLA member from another branch is selected. That individual is invited to attend the following monthly branch meeting. It is anticipated that the rotation of visiting members will broaden opportunities for networking, for forming new friendships, and for creating an underlying unity among the branches within their respective regions.

Stephanie Wowchok, newly appointed president of the Philadelphia Regional Council, also

*Dr. Sorosh Roshan,
President
National Council of
Women/USA.*

*Shelby P. Hamlett,
International President
General Federation of
Women's Clubs.*

confirmed the need for bilingual communication to branches. She reported on a successful “open house” recently hosted in Philadelphia during which UNWLA branches exhibited posters with photos of members and activities. Attendance was high and the open house has attracted several new members to the organization.

Nadia Sawczuk, President of the New York Regional Council addressed the issue of Ukrainian women of the newest immigration. She proudly announced that the council’s newest branch, Branch 125, was composed exclusively of women representing this “new wave”. On a less sanguine note, President of the Northern New York Regional Council, Marta Stasiuk, commented on membership suffering from attrition due to the death of older members. This “aging factor” was also addressed by Maria Polanskyj, President of the New Jersey Regional Council. Ms. Polanskyj commented that the UNWLA monthly publication *Our Life* could play an important role in attracting new members by publishing articles that would present the organization in a more dynamic and interesting light. Similar views on dwindling memberships were presented in the reports of Iwanna Szkarupa, President of the Ohio Regional Council; Lubomyra Kalin, President of the Chicago Regional Council; Teodozia Kushnir, President of the Central New York Regional Council; Zoriana Mishtal, President of the New England Regional Council; and Maria Odezynskyj, liaison for members at large. The reports of Ms. Kushnir and Ms. Mishtal were presented by Marianna Zajac and Ludmilla Chmilewsky respectively.

All Regional Council presidents indicated that UNWLA ties with American elected officials were positive. Attesting to the validity of this assertion was the roll call of U.S. Governors who agreed to be listed as Special Honorary Committee Members in the UNWLA 75th Anniversary Banquet Program: The Honorable John Engler, Governor of Michigan, The

Honorable George H. Ryan, Governor of Illinois, The Honorable George E. Pataki, Governor of Illinois, and the Honorable Christine Todd Whitman, Governor of New Jersey.

The banquet, which took place that evening in an elegantly appointed private dining area, was masterfully planned and coordinated by a committee chaired by Motria Voyevodka-Sloniewsky. Honored guests included His Excellency Kostyantyn Gryshchenko, Ukraine’s ambassador to the United States, and Natalia Gryshchenko. Aileen Marshall, wife of His Excellency Carlos Pasqual, U.S. Ambassador to Ukraine, also attended. Representing the National Council of Women/USA was President Sorosh Roshan; President Shelby Hamlett represented the General Federation of Women’s Clubs. Also present were Michael Sawkiw, Jr. (representing the Ukrainian Congress Committee), Ihor Gawdiak (president of the Ukrainian American Coordinating Committee), and Natalie Gawdiak (representing Ukrainian Gold Cross). The Organization for the Defense of Four Freedoms for Ukraine was represented by President Lubomyra Silecky; the Ukrainian Museum was represented by its president, Olha Hnateyko. Joining these honored guests was Reverend Myroslaw Medvid, whose moving invocation preceded the official program.

The program, under the capable direction of mistress of ceremonies Natalia Hewko, began with a presentation of colors as the flags of the United States, Ukraine, and the UNWLA were proudly carried into the hall. The flag bearers were Susanna Shpak (Branch 126 of Boston), Sophia Caryk (Branch 80 of Baltimore) and Anya Silecki-Piazza (Branch 80 of Baltimore).

Guests were welcomed to the banquet with the traditional bread and salt greeting. A moving and symbolic candle lighting ceremony paid tribute to the founders of the UNWLA, recognized the UNWLA’s contribution to women on a national and international stage, and presaged a long and successful future.

Lighting the first candle in honor of the pioneers of the UNWLA was Honorary President Anna Krawczuk.

The program continued with a narrated slide presentation about the UNWLA. President Iryna Kurowyckyj began the presentation with an English translation of the organization's history, which she had presented in Ukrainian at various 75th anniversary commemorative events throughout the year. UNWLA Vice Presidents and Committee Chairs then recited highlights of UNWLA achievements throughout the years. Each narrative segment was beautifully coordinated with a visual presentation of slides prepared by Marta Danyliuk.

While guests enjoyed a sumptuous dinner, greetings and congratulatory messages from organizations, elected officials, and distinguished individuals from the United States, Canada, and Ukraine were received and proudly read. Pianist Volodymyr Vynnytsky and baritone Oleh Chmyr performed selections from the works of Mozart, Lysenko, Zaremba, and Liszt. Special UNWLA citations were awarded to *Svoboda*, *The Ukrainian Weekly*, Self Reliance Federal Credit Union of New York, the 1st Security Federal Savings Bank (Chicago), and the Ukrainian Orthodox Federal Credit Union of

New York.

As guests enjoyed their desserts, UNWLA Branch 66 member Lydia Ficalowych presented President Iryna Kurowyckyj with a check in the amount of \$5,000.00 for the continued support of UNWLA programs.

The banquet ended with brief closing remarks by UNWLA President Iryna Kurowyckyj and a benediction by Reverend Medvid.

On Sunday, December 3, 2000, the UNWLA hosted a special conference. The featured speakers were Dr. Daria Markus and Dr. Martha Bohachevsky Chomiak who presented two distinct variations on a theme of vital import to all members of the Ukrainian community – Ukrainian identity. A spirited discussion on the speakers' positions and on related topics of interest followed. Among the issues touched upon were mixed marriages, ethnicity, the fourth wave, language, gender studies, the impact of the internet and globalization.

A brief work session during which assorted proposed resolutions were discussed and voted upon by the UNWLA executive committee ended the weekend activities.

News from UNWLA Headquarters

- **October 8, 2000.** Nadia Sawczuk, the President of New York Regional Council, represented the UNWLA Executive Committee at the 70th celebration of Branch 21. She read greetings from the President Iryna Kurowyckyj and presented branch members with a certificate of appreciation.
- **October 8, 2000.** Nadia Shmigel represented the Executive Committee at the celebration of the 70th anniversary of Branch 34 in Cohoes, New York. Branch 34 was also presented with a certificate of appreciation.
- **October 12, 2000.** UNWLA President Iryna Kurowyckyj attended the Executive Committee Meeting of NCW/US.
- **October 20, 2000.** The UNWLA Executive Committee and three representatives of the New York Regional Council Executive Committee met with the President Atena Pashko of the National Women's League of Ukraine.
- **October 23, 2000.** NYU Wagner Graduate School of Public Service invited UNWLA president Iryna

Iryna Kurowyckyj, Atena Pashko, Maria Lozynsky, Ludmyla Kostyk, Maria Wasylyk, Nadia Sawczuk, Irena Chaban, Olha Hnateyko, Olena Goy, Daria Genza, Barbara Bachynsky (standing).

Kurowyckyj to meet with a Ukrainian delegation that was participating in a three week program at the university.

- **October 28, 2000.** UNWLA President Iryna Kurowyckyj attended the Chicago Regional Council's 75th anniversary celebration.
- **October 28, 2000.** First Vice President Maria Tomorug attended the annual Board Meeting of the World Federation of Ukrainian Women's Organization in Toronto, Canada, and presented the UNWLA president's report. Irena Rusniak also attended in her official capacity as member of the Auditing Committee.
- **November 4, 2000.** The UNWLA president attended the 75th anniversary celebration of Branch 56 in North Port, Florida. The hotel suggested by Branch 56 as a suitable site for the next UNWLA Convention was visited and examined.
- **November 5, 2000.** The Central New York Regional Council celebrated the UNWLA's 75th Anniversary with a concert. Recording Secretary Barbara Bachyncky represented the Executive Committee and was the keynote speaker at the event. A citation was presented to the Regional Council and its Branches.
- **November 9, 2000.** President I. Kurowyckyj attended a reception held at the Ukrainian Consulate

and presented official greetings from the UNWLA.

- **November 20, 2000.** For our cooperation in the work of collecting census information, the UNWLA received a Certificate of Appreciation from the Census Bureau, the United States Department of Commerce, Economics and Statistics Administration
- **December 2, 2000.** The UNWLA held its Annual Board Meeting. A gala banquet to celebrate the 75th anniversary of its founding was held that evening at the Crystal City Hyatt Regency in Arlington, Virginia.
- **December 3, 2000.** Dr. Daria Markus and Dr. Martha Bohachevsky Chomiak were featured speakers at a conference on the future of the diaspora.
- **December 7, 2000.** The Permanent Mission of Ukraine to the United Nations and the Consul General of Ukraine invited UNWLA president Iryna Kurowyckyj and Editor-in-Chief of *Our Life* Irena Chaban to a reception marking Ukrainian Armed Forces Day.
- **December 11, 2000.** The Ukrainian Museum in New York City received a generous grant for \$3.5 million from Mr. and Mrs. Shklar of California. At the press conference, Iryna Kurowyckyj, as president of the organization which had founded the Museum, expressed her gratitude for the generous donation.

In Memoriam

Justine Malaniak-Nelligan

d. October 27, 2000

More than five decades ago, a group of young girls of Ukrainian ancestry who attended public school and did "everything Ukie" together decided to organize a club to continue to learn about and perpetuate their heritage. I was one of these girls; Justine Malaniak was another.

Our mothers, members of UNWLA Branch 23, encouraged us to become members of the organization. In 1947, we became Junior Branch 58, Olena Teliha, Detroit.

Over the years, Branch 58 members have been referred to as ambassadors of good will, conveying knowledge about Ukraine and her people to the non-Ukrainian community. Members have presented commemorative programs, sung Ukrainian Christmas carols before American women's groups, demonstrated the art of Ukrainian Easter Egg decorating and the art of embroidery for various schools and organizations. For years, hand-crafted articles made by branch members were featured at the International Old World

Market in Detroit. Branch members have engaged in numerous fund raising projects to support charitable and cultural needs. Branch 58 is also a life member of the Ukrainian Museum in New York.

For twenty years, Mrs. Nelligan served as our Festival Committee Chair for the Downtown Metro Detroit Hart Plaza Riverfront Ethnic Festivals, working tirelessly to arrange for opening-day ceremony receptions, coordinating contests, and assisting with cultural programs. Justine inspired Branch 58 to be outstanding -- the artifacts, foods and beverages at our booths had to be perfect.

Monies realized from the Festivals were eventually donated to the Ukrainian Village Building Fund, a residence for seniors. Branch 58 was one of the largest single contributors to this project, donating

over \$45,000.00. Justine Malaniak-Nelligan served on the Ukrainian Village Board -- her mother, Mary Malaniak, was one of the first residents at the Village.

Justine was a true friend, a leader, an energizer, who approached every project with great understanding, a positive attitude, lots of pizzazz, a light touch, and a sense of humor. It is no wonder that she was elected to serve as our branch president ten times. We were blessed and we will miss her.

Justine is survived by her husband Andrew J., children, and grandchildren. Funeral services were held on October 31, 2000 at St. Scholastica Catholic Church; the interment took place at Holy Sepulchre Cemetery.

-- Julia C. Stoiko, President
UNWLA Branch 58, Detroit

ARTHRITIC DISORDERS

by Ihor Magun, M.D.

Osteoarthritis is one of the most common rheumatologic diseases. Weight bearing areas of the body are the most commonly involved. The knee joint is the most frequently affected, but the disease can also affect the hand (especially the thumb base), the hip and the spine. Trauma as well as repetitive joint use are the most important risk factors. Pain is aggravated by joint use and is relieved by rest. The pain associated with osteoarthritis is generally described as an ache. As the disease progresses, this pain can be persistent. Stiffness, especially in the morning and after long periods of inactivity can occur. After about thirty minutes of activity, this stiffness subsides.

Osteoarthritis develops in one of three ways. In some cases, the cartilage and the bone structure are normal, but excessive weight and prolonged standing cause narrowing of the joint space and ultimately, bone meets bone and produces pain. In other cases, there are underlying problems with either the cartilage or the bone. Some cases of osteoarthritis have no explanation -- these are described as idiopathic (of unknown origin or cause).

The disease is not always progressive and can actually stabilize. Diagnosis of osteoarthritis is through clinical examination and x-ray findings. No laboratory studies are involved in diagnosis.

Rheumatoid arthritis usually involves sym-

metrical joints. There are associated systemic symptoms of prolonged morning stiffness, weight loss, fatigue or even fever. The cause of rheumatoid arthritis remains unknown. Early inflammatory response is initiated by an unknown stimulus and is followed by repeated episodes of pain, swelling and tenderness. Pain is the most common manifestation of rheumatoid arthritis. Persistent inflammation produces a variety of characteristic deformities, especially of the hands.

Laboratory tests are available for diagnostic purposes. Many of the tests are used to predict future progression of the disease.

Treatment of these conditions must be individualized. Weight loss is often recommended for patients with osteoarthritis. Keeping active and using medication to reduce pain or inflammation is an option. There are also disease modifying medications whose mechanism is not pain or inflammation suppression, but actually slowing down the disease process. Joint injections, physical therapy and certain surgical procedures are other possible treatment choices.

Obviously, addressing the problem in a timely manner is important. Discussing the condition with your physician is the first step. Proper diagnosis and selection of treatment may make the activities of daily life possible, easier or pain free.

FAVORITE CHRISTMAS EVE RECIPES

Holubtsi With Krupy

2 cups buckwheat dried in oven
4 cups water
1 medium onion chopped
4 tablespoons cooking oil
3 lb. head of cabbage
Salt and pepper to taste

Put buckwheat in boiling water and bring to a boil. Fry onion in cooking oil and add to buckwheat. Add salt and pepper to taste. Cover tightly and simmer for 20 minutes. Set aside.

Core cabbage and pour boiling water over it. Let steam for a few minutes until softened. Add 1/2 teaspoon salt. Separate the leaves, cutting larger leaves into 3 or 4 pieces depending on the size of the leaf.

Place one teaspoon buckwheat filling on leaf. Fold sides over filling and roll bottom to top. Place in layers in casserole dish. Pour warm water over cabbage rolls until it almost reaches the top layer. Add 1 tablespoon oil. Cover and bake at 350 degrees approximately two hours.

Baked Stuffed Salmon

5 lb. salmon
1 medium onion
1-1/2 cups roasted breadcrumbs
2 tablespoons St. Lawrence oil
2 eggs beaten
Parsley chopped fine
1 bay leaf
Salt and pepper

Scale, clean and skin fish, being very careful not to tear it. Wrap skin in wax paper and refrigerate.

Cut fish into medium size pieces, cover with water, add salt, pepper, bay leaf, onion, sprig of parsley, and boil for 25 minutes.

Lift meat from fish stock and remove all bones. Put meat through meat grinder. Add breadcrumbs, oil, eggs, parsley, chooped onion, and season to taste. Mix well. Stuff fish skin with mixture, shaping it at the same time to look like a fish. Sew it up.

Place fish in pan, add a little fish stock and bake for 45 minutes at 300 degrees. Remove from pan and cool.

Kolach

2 packages dry yeast
1 teaspoon sugar
1/4 cup warm water

Mix above ingredients and let stand until yeast dissolves.

1 stick butter (1/2 cup)
1/2 cup sugar
1/2 teaspoon salt (optional if butter is salted)
3/4 cup scalded milk
2 whole eggs and 2 egg yolks
5 cups unbleached flour
1 teaspoon grated lemon or orange rind
1 teaspoon vanilla

Put butter and margarine into pan of hot milk, stir until cooled. Combine milk mixture and yeast mixture with 2 cups of flour in large bowl and beat with electric mixer. Add eggs and yolks, one at a time, beating after each, then add 1/3 cup of flour, lemon rind, and vanilla and beat again. Finally, add the rest of the flour, a little at a time, kneading by hand until dough is smooth and comes off fingers easily (20-25 minutes). Cover dough with clean towel and let rise in warm place to double its size.

Punch down dough and knead for a few minutes. Divide dough into three equal parts and roll each on a well floured board into long rolls, thicker in the middle and thinner at the ends. Braid, starting in the middle, turn and braid at either end. Put in large greased pan and let rise for 15-20 minutes.

Brush with beaten egg diluted with 2 tbsps water. Bake at 375 degrees for 10 minutes, then at 325 for about 30 minutes, then at 275 degrees for 10-15 minutes. After baking, let stand in pan for 5-10 minutes, then place gently on cloth covered rack to cool completely.

Kolach recipe contributed by Melanie Kuzma (Branch 106, Hartford)

НОВИНИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ГОЛОВА СУА Ірина КУРОВИЦЬКА

Веселих свят та щасливого Нового Року тим, що святкують з Україною!

Новий рік, нові завдання, нові потреби!

У 2001 році Союз Українок Америки, згідно з рішенням Головної Управи СУА, працюватиме над придбанням членства до організації та велику увагу присвятить старшим союзнячкам.

Звертаємося до Вас, дорогі членки нашої організації, надалі підтримувати наші акції, особливо Фонд Олени Лотоцької та Пресовий Фонд “Нашого Життя”. Без писаного слова дві канцелярії СУА і організація не може існувати. А це потребує великих коштів.

Ми є жертovní на різні цілі. У 2001 році будьмо жертovní для потреб СУА. З преси Ви довідалися радісну новину про Український Музей у Нью-Йорку, який отримав королівський дар від панства Шклярів з Каліфорнії на будову нового приміщення. Їх дар 3.5 мільйонів доларів з умовою, що останній мільйон дістане Музей коли зберемо один мільйон так званого “матчінг Фонд”. СУА як ініціатор Українського Музею у Нью-Йорку складає сердечні привітання голові Українського Музею у Нью-Йорку, Ользі Гнатейко, членці СУА. Ми радіємо що якраз під час її каденції Український Музей у Нью-Йорку почне довгоочікувану будову.

Звертаємося до Вас дорогі членки почати активно збирати фонди у своїх громадах на Музей у Нью-Йорку, щоб якнайшвидше ми допомогли зібрати 1 мільйон доларів. Музей у Нью-Йорку — це дитина СУА і мусимо докласти усіх зусиль, щоб якнайшвидше завершити це велике діло.

Усі вижче згадані завдання припадають на 2001 р., який є проголошений Організацією Об'єднаних Націй “Міжнародним роком доброчинності”. Доброчинність часто непомітна, але її відчують ті, яким наша допомога змінила життя – це благородне завдання. Гарна українська приповідка “Громада по нитці — бідному сорочка”.

У 2001 р. ООН бажає пошанувати доброчинну працю усіх людей доброї волі, це рік святкувань.

Екзекутива та Головна Управа СУА складає щиросердечну подяку усім союзнячкам, добродіям наших починів та усім, що впродовж 75-років підтримували наші акції. СУА бажає всього добра, радості та задоволення із щедростей, які СУА міг надати тим, хто того потребує. СУА допомагав впродовж 75-років українському народові у різних країнах світу.

Закликаємо голів Округ і Відділів при кожних зустрічах чи сходинах відзначати наших дорогих членок за їх муравлину працю для нашої організації. Дайте їм нагоду бути гордими з їх праці і рівночасно заохотіть інших до праці.

8 жовтня Надія Савчук, голова Округної Управи, репрезентувала Екзекутиву СУА на відзначенні 21-го Відділу в Брукліні з нагоди 70-літнього ювілею, вручила грамоту та відчитала привіт.

8 жовтня Надія Шмігель взяла участь у святкуванні 70-ліття 34-го Відділу в Коговсзі, вручила грамоту і передала привіт.

12 жовтня голова СУА у взяла участь у засіданні Екзекутиви Національної Ради Жінок США

20 жовтня зорганізовано зустріч з головою Союзу Українок Атеною Пашко та членами СУА. Присутні були 13 членок СУА і 3 членки ОЧСУ.

23 жовтня відбулася зустріч з делегацією з України, яка приїхала на запрошення NYU Wagner Graduate School of Public Service, присутні були голова СУА Ірина Куровицька і референтка Суспільної Опіки Надія Шмігель.

28 жовтня 75-ліття СУА відзначала Округа Чікаго, голова СУА взяла участь.

27 – 29 жовтня відбулися річні засідання СФУЖО. Репрезентувала СУА Марія Томоруг, перша заступниця голови, і Ірена Руснак – член Контрольної комісії, з уряду.

4 листопада 56-ий Відділ СУА в Норт Порт, Флоріда, відзначив 75-ліття СУА. Голова СУА Ірина Куровицька взяла участь у святкуванні і оглянула готель, в якому відбудеться ХХVІ Конвенція СУА.

5 листопада Округа Центрального Нью-Йорку святкувала 75-ліття СУА. Репрезентувала Екзекутиву Варка Бачинська, протоколярна секретарка Екзекутиви СУА.

9 листопада відбулася зустріч з Генадієм Удовенком в Українському Консуляті. Голова СУА зложила привітання від організації. Того самого вечора відбулася друга зустріч з делегацією з України і нью-йоркським університетом. Екзекутиву репрезентувала Ірена Стецьків, вільна членка Екзекутиви.

20 листопада СУА одержав нагороду за участь у “Перепис 2000 р.” від Департаменту економіки і статистики (U.S. Census Bureau).

2 грудня відбулося Засідання Головної Управи СУА і кінцеві святкування 75-літнього ювілею СУА у Вашингтоні.

3 грудня відбулася з нагоди 75-ліття СУА Конференція у якій виступили д-р Дарія Маркус і д-р Марта Богачевська Хом’як, вела програму Марія Томоруг.

7 грудня Постійне Представництво України до ООН і Український Консулят у Нью-Йорку святкували День Українських збройних сил. Голова СУА, та інші члени Головної Управи були присутні.

Зліва: Атена Пашко, Марія Лозинська.

11 грудня Український Музей у Нью-Йорку запросив на зустріч з подружжям Евеном і Диймел Шклярами добродіями Музею. Присутні від СУА була редактор “Нашого Життя” і членки, які входять до дирекції Музею.

12-го вересня відбулося урочисте прийняття в Посольстві України у Вашингтоні, ДК, з нагоди дев’ятиліття незалежності України.

29-го вересня голова фундації США-Україна Надія МакКонел приготувала прийняття для новопризначеного посла США в Україні Карлоса Паскуала та його дружини Айлін Віліамз.

6-го жовтня відбулося запряження посла Карлоса Паскуала в історичних дипломатичних залах Міністерства заграничних справ. Серед присутніх було майже двісті осіб – радник С.Бербер, посол Страуб Тальбот, голова протоколярного бюро Вілліам Кеплер, колеги і приятелі посла та представники українсько-американських організацій.

12-го жовтня попередній посол Стефа Пайфер запросив представників українсько-американських організацій на інформативне засідання. Він представив огляд своєї праці у Києві, підкреслюючи успіхи і проблеми американського посольства з українським урядом у Києві.

14-го жовтня відбулося засідання Комітету у справі святкування 75-ліття СУА.

(Із звіту заступниці голови СУА у справах зв’язків Мотрі Слоневської)

Учасниці і гості святкування.

75-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ СУА ОКРУГИ ОГАЙО

17-го вересня 2000 року союзнякам Округи Огайо та її гостям запам'ятається назавжди.

Чиста блакить неба, яскраве і тепле не по-осінньому сонце зігріло серця всім присутнім. У цю погожу осінню днину Округа святкувала 75-літній ювілей СУА.

За проектом мисткині Дарії Кульчицької зала парафії Покрови Пресвятої Богородиці виглядала надзвичайно святково. Прапори ЗСА і України надавали урочистості. Декоративні вінки калини та вишиті рушники обрамляли емблему СУА і святковий напис – “75 літ СУА”. Краї сцени були уквітчані великими кошами китиць калини, посередині – три символічні свічки, і як доповнення вишиті рушники декорували низ сцени.

Як під час осіннього свята обжинків в Україні, 75-ліття СУА можна сміливо прирівняти до великих жнив своєї праці. Пшеничний колос з пучком калини, символічного куща у вазі та запалені свічки прикрашали кожен стіл для гостей.

Уміло, змістовно і докладно була розміщена виставка історії Округи Огайо, яка була заснована 1-го грудня 1957 р. сімома відділами: 7, 14, 25, 30, 33, 60 і 69. Потім створено ще 4 відділи: 8, 12, 87 і 116. У тому часі Округа налічувала 350 членок.

На першого січня 2000 р. Округа об'єднувала 99 членок у трьох відділах: 8, 12 і 33. Ці відділи приготували свої панелі. На столах були розміщені прапор СУА, альбоми відділів і “Світлички”, конвенційні книжки та різні видання. Виставкою завідувала архівар Округи Ірина Кашубинська, а допомагали їй Неля Винярська, Лукія Гриців і Надя Русенко.

Ювілейну книжку приготувала комісія у складі Люби Боднар, Стефи Балагутрак, Олі Дем'янчук і Лукії Гриців, художнє оформлення виконала Дарія Кульчицька. Вела святкову програму голова 12-го Відділу Лідія Вирста.

Урочиста частина свята була розпочата з внесення прапору СУА Стефою Балагутрак, що їй асистувала Ліза Кусяка і Люба Дармохвал, голови відділів Міля Русин, Настя Стецик і Пет Крутиголова та голова Округи Іванна Шкарупа.

Під акомпаньямент членки 8-го Відділу Дозі Кріслатої членка 33-го Відділу Олена Хміляк проспівала славень СУА. Ведуча прочитала молитву СУА та попросила однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять членок, які відійшли у вічність. Свято відкрила голова Округи Іванна Шкарупа та привітала гостей: отців Василя Пертіва і Романа Яцківа, голову СУА Ірину Куровицьку, членку Головної Управи Ольгу Тритяк, колишню членку Головної Управи Лідію

Виступають діти “Світлички”.

Гладку, голову Округи Дітройт Наталію Гевко з чоловіком Любомиром, Почесну членку СУА Ірину Кашубинську, Стефу Цегельську, голову Українських Злучених Організацій Василя Ліщинецького, голів організацій, голів відділів, членство і всіх присутніх.

Ювілейні свічки запалила голова СУА Почесна членка СУА Ірина Кашубинська і голова Округи у пам'ять засновниць СУА, тих, хто розбудував організацію, членок Округи і як символ незгасимого полум'я сердець, яке було запалене 75 років тому і буде палати вічно.

У яскравих кольорових одягах різних регіонів України, програму продовжували вихованці “Світлички”, спонзорами яких є 12-ий і 33-ий Відділи. Разом зі своєю учителькою Надією Русенко малята продекламували вірш-привітання, виконали пісню з грою-імітацією на різних інструментах, виготовлених з різних побутових предметів, що розвеселило публіку. Словами подяки членкам СУА вони закінчили свій виступ.

Зі святковим словом виступила голова СУА Ірина Куровицька. Вона розповіла історію створення СУА, підкреслюючи, що СУА – співзасновник СФУЖО, УККА, ЗУДАКу і член Української Всесвітньої Координаційної Ради. СУА – організація жіноцтва, яка зберігала і зберегла українську культуру, мову і звичаї. Праця нашої організації є багатогранною. Особливою ділянкою являється суспільна опіка, допомога Україні, стипендійна акція, заснування

Українського Музею в Нью-Йорку (фінансова допомога та поповнення експонатами), видання журналу “Наше Життя” – це ще не весь перелік здобутків СУА. Майбутнє організації залежить від її членства. Наприкінці виступу, Ірина Куровицька відзначила великий вклад Округи і вручила грамоти: за 20-літнє членство в СУА Олені Шіпці – членці 12-го Відділу СУА та за самовіддану працю Окрузі і Відділам. Подякувала Українській Кредитовій Кооперативі “Самопоміч” за чек у 1000 дол. на “Молоко і булочку наймолодшим школярам України”.

Із щирим привітом від сусідньої Округи Дітройт виступила її голова Наталія Гевко.

Молитву провів о. Василь Петрів. Голова УЗО Василь Ліщинецький висловив подяку членкам СУА за невтомну і наполегливу працю та запропонував тост з побажанням многих літ.

Розважальну програму вела членка 33-го Відділу мисткиня слова Ірена Дурбас. Виступ гурту “Калиновий цвіт” у складі Заслуженої артистки України Євгенії Крикун, Юрія і Василя Марштупів, Олега Бакума і ведучої Люби Підгірної виконав ряд українських сучасних пісень. Наталія Гевко майстерно прочитала гумористичні твори. На закінчення виступу гурт заспівав “Многая літа”.

Ведуча Лідія Вирста подякувала учасникам і гостям величного ювілею 75-ліття СУА.

Коротким словом і молитвою о. Роман Яцків закінчив наші святкування.

Надя Русенко, пресова референтка.

СХОДИНИ 82-ГО ВІДДІЛУ СУА У НЬЮ-ЙОРКУ

Сходина Відділу відбулася 26-го вересня 2000 р. Після звітів референток та обговорення поточних справ Мирослава Мирошниченко прочитала реферат про трагічну смерть Ігоря Білозора. Доповідь містила стислі відомості про життя і творчість композитора, яка своїм глибоким змістом впливала на формування духовності української людини. Авторка зупинилася на обставинах трагічної смерті І.Білозора та його похороні з участю стоп'ятдесятитисячної громади. Тоді ж був

підготований лист протесту до Президента України Леоніда Кучми.

Доповідачка провела паралелю із вбивством Володимира Івасюка, оскільки обидва композитори були співцями українських сердець і наклали життям за українську пісню. Наприкінці присутні прослухали вірш "Там, під Високим Заком" та магнітофонні записи пісень І.Білозора у виконанні гурту "Ватра".

М.М.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ КОМПОЗИТОРА ІГОРЯ БІЛОЗОРА

8-го жовтня 2000 р. 64-ий Відділ СУА в Нью-Йорку влаштував для української громади зустріч, присвячену пам'яті композитора Ігоря Білозора. Зустріч відкрила голова 64-го Відділу Христя Навроцька. Присутні вшанували пам'ять композитора хвилиною мовчанки. Про творчий шлях талановитого пісняра та значення його творчості для духовного відродження українців у 70-80 роках у цікавій і зворушливій формі розповіла присутнім Ліда Баб'юк. Вбито славного композитора, але неможливо вбити українську пісню, адже наша пісня – це ті крила, що, всупереч усім історичним вітрам і бурям, знесли український народ у високе небо світової культури, зберегли його у неймовірно тяжких умовах бездержавності. Марійка Стефак прочитала вірш, що його написав товариш Ігоря

Степан Цабак у ту трагічну ніч, коли перестало битися серце великого патріота.

Після того присутні переглянули відеострічку "Творчий вечір Ігоря Білозора на Союзівці", який відбувся у вересні 1999 р., та послухати пісні у виконанні автора. На закінчення був показаний відеофільм композитора похорону, який перетворився на велелюдний мітинг протесту проти російщення України. Улюбленою піснею І.Білозора "Мамина світлиця" учасники похорону прощалися з мистцем. Завершуючи зустріч, на яку прийшло багато шанувальників таланту співця, Христя Навроцька подякувала всім присутнім, зокрема Ярославу Кулиничеві за демонстрування цікавих відеофільмів.

Лідія Баб'юк,

пресова референтка 64-го Відділу СУА.

**ПЕРЕДПЛАТА " НАШОГО "ЖИТТЯ"
НАЙКРАЩІЙ ПОДАРУНОК
З НАГОДИ ІМЕНИН, УРОДИН ТА ІНШИХ СВЯТКОВИХ ПОДІЙ,
А ТАКОЖ ДЛЯ РІДНИХ І ДРУЗІВ В УКРАЇНІ!**

Замовлення просимо присилати враз із передплатою журналу до адміністрації "Нашого Життя", подаючи докладну адресу англійською та українською мовами, а також місяць, від якого почати висилання журналу.

ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ

МИХАЙЛИНА ЛІЛІ ШІНДАК

10 жовтня відійшла у вічність довголітня членка 26-го Відділу СУА бл. п. Михайлина Лілі Шіндак.

Народилася Михайлина 23-го березня 1907 року на Івано-Франківщині в селі Ізюпіль. До Америки приїхала після Першої світової війни. Коли у серпні 1932 р. д-р Маруся Бек заснувала 26-ий Відділ СУА у Гемтреку Михайлина стала його членкою. Була обдарованою жінкою – мала гарний голос. Завжди брала участь у різних мистецьких програмах Відділу. Любила допомагати людям. У Відділі довгий час була прапроносоцею. Останнім часом не відвідувала сходи через погане здоров'я. Ми завжди пам'ятатимемо її як діяльну і жертвенну членку.

Михайлина Шіндак залишила опечалених дочок Теклю і Ольгу, сина Мирона з родиною та сім'ю покійного сина Михайла.

Віра Гнатюк, голова 26-го Відділу СУА.

АННА ВАШКЕВИЧ

13 березня 2000 р., з волі Божої, відійшла від нас членка 36-го Відділу СУА в Чикаго бл. п. Анна Вашкевич.

Народилася 27 січня 1917 р. в Чикаго, дочка доброї українки Анни Чуйко, яка була виходцем з села Палагичі на Івано-Франківщині.

За прикладом своєї матері, допомагала односельчанам, новоприбулим та, як і мама, належала зі своїми дочками до української організації "Січ", яку потім перейменували на Українсько-Американський горожанський клуб. До кінця життя була скарбником Відділу. Касу передано на нашу церкву Різдва Пречистої Діви Марії з сумою 12,000 дол.

Залишила в смутку двох сестер, дочку Роксану з чоловіком, трьох синів та онуків.

Добра згадка про дорогу Анну Вашкевич назавжди залишиться в наших серцях.

Вічна їй пам'ять!

Люба Новак, голова 36-го Відділу СУА.

СТЕФАНІЯ ЛЕШКО

17 лютого 2000 р. відійшла у вічність членка 1-го Відділу СУА Стефанія Лешко з дому Больовська.

Народилася Стефанія 18 лютого 1914 р. в Стрию, у патріотичній родині Івана та Анни Больовських. Батьки переїхали до Дрогобича, де Стефанія 1938 р. вийшла змуж за Теодора Лешка. Тут молоде подружжя відкриває друкарню та книгарню під назвою "Нова доба", що стає культурним центром Дрогобича.

Через воєнні події, разом з сином Ярославом змушені залишити рідні сторони, і від 1943 р. замешкали в Німеччині, у Бертезгадені. У березні 1949 р. разом з численними скитальцями приїхали до Нью-Йорку, а 1963 р. відкривають ресторан на розі 7-ої вулиці й Авеню "А". Попри родинні обов'язки та працю, Стефанія знаходить час на громадську діяльність, і вже 1953 р. стає членкою 1-го Відділу СУА. Тут бере активну участь в управі Відділу займаючи пости заступниці голови, референтки суспільної опіки, член Контрольної комісії тощо. За сумлінну працю її нагороджено "Срібною відзнакою", а 1980 р. – "Почесною членкою" 1-го Відділу СУА та стає членом Українського Музею.

У 1984 р. помер її чоловік бл. п. Теодор Лешко.

Бл. п. Стефанія була глибоко віруючою, людиною високої особистої культури, обов'язковою та жертвовною членкою з якою було легко й приємно співпрацювати, тому добра згадка про неї залишиться назавжди в наших серцях, а ласкавий Бог прийме її душу там, де царює мир і радість.

Управа і членки 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку висловлюють глибоке співчуття опечаленій родині – синові Ярославові з дружиною Аллою, внучці Адріяні та усій близькій і далекій родині.

Лідія Магун, Почесна членка 1-го Відділу СУА.

ДОБРОДІЙСТВО

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

Шановна пані редактор!

Як членка 82-го Відділу СУА в Нью-Йорку з присмністю повідомляю, що мої стипендіяти Ірина Лучак та Іван Баб'як успішно закінчили навчання.

Ірина Лучак народилася 1980 року у Самборі і закінчила у 1999 р. Самбірське медичне училище. Ірина – сирота. Її батьки у 1981 році виїхали на заробітки в Хабаровський край, до Росії, і потопилися через нещасний випадок, перепливаючи ріку Амур. Бабуня Ольга Лучак виховувала онучку з раннього дитинства. Закінчивши училище, Ірина мріє продовжувати навчання. На жаль, я не зможу більше їй допомогти, але вірю, що Стипендійна Акція СУА знайде для неї спонзора.

Іван Баб'як народився у селі Колодрібка на Тернопільщині, вихований у свідомій християнській родині, з покликання бажав стати священником. Теологічні студії закінчив у Хорватії, місті Даково. Повернувшись до батьків у рідне село, Іван прийняв перші дияконські свячення, а 17-го жовтня 1999 р. прийняв свячення з рук Єпископа Михаїла Сабриги і, після короткого побуту у батьків, о. Іван виїхав до Хорватії, а пізніше до Риму на дальше навчання.

У багатогранній діяльності Союзу Українок Америки Стипендійна Акція заслуговує на особливу увагу. То ж підтримуймо цю акцію, вона не тільки допомагає українській молоді здобути вищу освіту, але й приносить радість і душевне задоволення спонзорам та, незважаючи на великі відстані, збирає нас у єдину українську родину.

Ірина Городиська-Іванчишин.

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИСТОПАД

3,000 дол. – д-р Іванна Ратич (65), 922 дол. – Наталія Даниленко (90), 600 дол. – д-р Марта Войтович (ВЧ), 500 дол. – Мар'ян і Іванна Коці, Василь і Галина Тіри (Польща), 350 дол. – Любомир Курилко (86), Марія Лончина-Лісовська (53), 330 дол. – 12-ий Відділ СУА, 300 дол. – Віра Левицька (Н.Й.), 255 дол. – 13-ий Відділ СУА, 250 дол. – Irwin C Radezky (NY), 225 дол. – Рома Шуган (83), по 220 дол. – Сося Кучкуда (56), Оксана Стеранка (86), по 200 дол. – Данило і Люба Більовшук (4), Тетяна Доберчак (Н.Й.), Анна Чорнобіль, 78-ий Відділ СУА, 125 дол. – Оксана Мостович (ВЧ), 120 дол. – Володимир і Уляна Дячуки (ВЧ), Михайло і Галина Шулевські (106), 110 дол. – Дора Борст (65), Іван і Дарія Турянські (28), 100 дол. – Христина Більовшук (98), Роман і Меланія Кузьми (106), John & Doreen Rudan (86), 21 дол. – Рената Бігун (28), 5 дол. – Андрій Філ.

У ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи пам'ять дружини бл. п. Гельги у посту річницю її смерті, складаю 50 дол. через 84-ий Відділ СУА. Любомир Мізь.

In memory of my sister, **Julia Wilde**, I am enclosing a donation of \$350 to the UNWLA Scholarship Program for a scholarship in Brazil.

Mary Dushnyk, UNWLA Member at Large.

У пам'ять бл. п. Романа Левицького складаємо 25 дол. (через 98-ий Відділ СУА). Родині висловлюємо щирі співчуття. **Юрій і Оріся Яцусі.**

з нагоди...

To celebrate the 2nd birthday of my niece, **Lea**, I am donating \$150 to the UNWLA Scholarship Program.

D-r Marta Yoytovich, Madison, WI.

З нагоди 90-літніх уродин дорогої Ірени Левицької, довголітньої членки та голови 24-го Відділу СУА, складаємо 50 дол. на стипендії у Бразилії.

24-ий Відділ СУА, Елізабет, Н.Дж.

З нагоди 90-літніх уродин Ірени Левицької складаємо 25 дол. (через 98-ий Відділ СУА) на стипендії у Бразилії. **Юрій і Оріся Яцусі.**

З нагоди 90-літніх уродин Ірени Левицької складаємо 25 дол. (через 98-ий Відділ СУА) на стипендії у Бразилії.

Бернард і Анна Кравчуки.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Люба Більовшук, референтка стипендій СУА.
М. Оріся Яцусь, скарбник стипендій СУА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ “НАШЕ ЖИТТЯ”

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИСТОПАД

У пам'ять св. п. Михайлини Ліллі Шіндак складаємо 50 дол. на Пресовий Фонд журналу. Родині висловлюємо щирі співчуття.

За Управу відділу, голова Віра Гнатюк.

Замість квітів на могилу моєї дорогої приятельки бл. п. Глікерії Слабичької складаю 40 дол. на Пресовий Фонд. Синам покійної висловлюю щирі співчуття.
Зеновія Зарицька.

Висловлюю ширю подяку синові, синовій і внукам д-р Оресті, і Михайлові, які після моєї операції відвідували мене. Особливо дякую синові Орестові, який сердечно опікувався мною під час побуту в лікарні.

Нехай Всевишній винагородить Вас всіми ласками!

Складаю 50 дол. на Пресовий фонд.

Наталія Білоус.

Адміністратор журналу М.Орися Яцусь.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИСТОПАД 2000 р.

Замість квітів на могилу бл. п. Емілії Доберчак складаємо 50 дол. сиротам в Україні.

Д-р Богдан і Мирослава Круки.

1-ий Відділ СУА в Нью-Йорку складає 100 дол. “Бабусям” в Україні.

Лідія Магун, голова Відділу.

У пам'ять бл. п. Михайла Репчука, батька членки 83-го Відділу СУА в Нью-Йорку (через 83-ій Відділ СУА), складаю 50 дол. “Бабусям” в Україні. Родині висловлюю щирі співчуття.

Дана Чехович.

У світлу пам'ять бл. п. Євстахії Матвієнко, матері нашої довголітньої членки Люсі Венгльовської, “Бабусям” в Україні (через 17-ий Відділ СУА в Маямі, Фл.) склали: 40 дол. – Люся Венгльовська; 25 дол. – 17-ий Відділ СУА в Маямі, Фл. 20 дол. – Ірина Ракуш; по 10 дол. – Анна Криса, Мирослава Тершаковець, Лідія Гладка, Марія Венгльовська, Ольга Лісович, Ірена Дзюбинська, Ніля Плечіль, Віра Самбір. Разом – 165 дол. Родині висловлюємо щирі співчуття.
Софія Серна, скарбник.

У світлу пам'ять бл. п. Ярослави Терлецької сиротам в Україні (через 17-ий Відділ СУА в Маямі, Фл.) склали: 50 дол. – Товариство старших осіб; 25 дол. – 17-ий відділ СУА в Маямі, Фл.) 20 дол. Ксеня Качканович; по 10 дол. – Мирослава Тершаковець, Лідія Гладка, Ніля Плечинь, Віра Самбір, Ірена Ракуш. Разом – 145 дол. Синові і родині висловлюємо щирі співчуття.
С.Серна, скарбник.

У першу болочу річницю відходу у вічність моєї дорогої доні бл. п. Христини Богословець складаю (через 62-ий Відділ СУА) 30 дол. сиротам в Україні.
Іванна Нічка.

Вшановуючи пам'ять бл. п. Ярослави Кравчук, довголітньої членки 43-го Відділу СУА у Філядельфії, родина, приятелі і членки сиротам в Україні (через 43-ій Відділ СУА у Філядельфії, Па.) склали: 1,000 дол. – д-р Юрій Р. Білик; 200 дол. – Богдан і Роксоляна Сірі; по 100 дол. – д-р Александер і Іванна Білики, Теодор і Туня Шатинські; по 50 дол. – Ірена Гаврилів, Михайло Ковальчук, Володимир і Мирося Корженівські, Тамара Сіра; по 25 дол. – Генрі і Слава Галаваї, Ірена Скульська, Віра Чайківська-Даттон, Петро і Ірена Шотурми, Зенон і Ляриса Шпони; по 20 дол. – Марійка і Микола Данькевичі, Марія Куземська, Теодора Кузьмович, Анна Максимович, Людмила Чайківська; по 10 дол. – Теодозія Брикович, Оксана Гораєцька, Стефа Григорчук, Марія Данилів, Ігор і Сося Конради, Надія Кузьма, Ольга Лукасевич, Анна Олійник, Надія Оранська, Іванна Пенкальська, Оксана Поритко, Наталія Пуйда, Анастасія Сагата, Анна Суха, д-р Тетяна Цісик, Ліза Чепіль, Олена Шиприкевич; 5 дол. – Марія Плахта. Разом – 2,000 дол.

Анна Максимович, голова Відділу.

Марія Куземська, скарбник.

Складаю 250 дол. на Фонд Суспільної Опіки СУА для допомоги “Бабусям”.

Д-р Михайло Самотовка.

86-ий Відділ СУА ім. Олени Теліги в Ньюарку, Н.Дж. складає 100 дол. “Бабусям” в Україні.
Надія Каноюка, скарбник.

In memory of Mrs. Nadia Wolynec a donation of \$25 is made to the Social Service Fund of UNWLA.

Andrew J. Rusnak.

Замість квітів на могилу дорогої приятельки Наді Волинець, родом з м. Сум, складаю 40 дол. сиротам в Україні. Вічна їй пам'ять!

Дарія Ломницька.

12-ий Відділ США ім. Олени Пчілки в Клівленді складає "Бабусям" 100 дол.

Люба Вирста, голова Відділу.
Дарія Федорів, референтка СО.

У пам'ять бл. п. Катерини Пацули, дорогої матері нашої членки Анни Вирсти, складаємо 140 дол. на сиротинець ч.2 у Львові.

Люба Вирста, голова Відділу.
Дарія Федорів, референтка СО.

У світлу пам'ять бл.п. Романа Поритка (через 83-й Відділ США у Н.Й.) складаємо 40 дол. сиротам в Україні.

Ірена Юрчик і Ольга Магоцька.

Складаю 50 дол. сиротам в Україні.

Марі Душник.

У пам'ять бл. п. Романа Лапичака складаю (через 86-й Відділ США) 20 дол. Люба Гуралечко.

У пам'ять бл. п. Лідії Гечі складаю 20 дол. (через 86-й Відділ США) "Бабусям" в Україні.

Люба Гуралечко.

Замість квітів у пам'ять бл. п. Анастасії Новицької сиротам в Україні (через 113-й Відділ США) склали: 100 дол. – родина Володимира Гришка; 60 дол. – Валентин і Ірена Поливки. Разом 160 дол.

Ала Новицька.

83-й Відділ США в Нью-Йорку складає 110 дол. "Бабусям". Лідія Закревська, скарбник Відділу.

У світлу пам'ять бл. п. Іванни Солтис складаємо 50 дол. на Фонд Суспільної Опіки США. Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Євген і Євгенія Івашкови.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ

In memory of Margaret Orszulak, Mr. & Mrs. Moroz are donating \$25.00 to the Chernobyl Fund of Catherine Z.Gorham.

35-ий Відділ США в Озон Парку, Нью-Йорк, складає 250 дол. на Фонд Чорнобиля США.

ЛюбаПавлик, голова Відділу.

Зінаїда Лебицька, скарбник.

МОЛОКО І БУЛОЧКА НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

200 дол. – Марта Андріюк. 100 дол. – Люба Галібей, вільна членка США, Денвіл, Н.Дж. 100 дол. – Борис Галаган (через 83-й Відділ США в Нью-Йорку). 100 дол. – Александер і Марія Крайчики. 50 дол. – Євген і Раїса Петрівські. 50 дол. – Аркадія Стебельська. 30 дол. – Софія Соколишин, вільна членка США, Порт Чарлот, Флорида. 25 дол. – Mary Dushnyuk. 25 дол. – Alan & Marta Polack. 20 дол. – Ольга Котульська. 9 дол. – Надія Пилипів (через 86-й Відділ в Ньюарку, Н.Дж.)

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. Стефана Гарасимовича, батька нашої приятельки та диригентки хору при церкві Св. Володимира в Гемпстеді на Лонг Айленді, Марисі Оленець (через 103-й Відділ США в Гемпстеді) склали: 50 дол. – Марія Жеграй; 30 дол. – Володимир і Параскевія Шпачинські; 25 дол. – Богдан і Христина Подолоки; 10 дол. – Василь і Юлія Захарії. Разом 115 дол.

Христина Подолок.

У світлу пам'ять професора бл. п. Дарії Каранович складаємо 25 дол.

Зеновій і Оксана Стельмахи.

Складаємо 100 дол. на сніданки школярам України. У нашій околиці ми одинока українська родина – пише вільна членка США.

Д-р Леонід і Оксана Мостовичі.

19-ий Відділ США у Трентоні, Н.-Дж., провів вже третю збірку на програму "Молоко і булочка наймолодшим школярам України". Склали: по 100 дол. – Maria Cripala, Vera Dowbnia, St. George Ukrainian Orthodox Church, St. Olga Sisterhood, St. George's Choir; \$50 – Anton Bilous; \$28 – St. George's Ukrainian School; \$20 each – Tamara Weremienko, John O.Fatanko, Анна Pasichniuk, Wasyl & Lesia Dereka, Igor Dereka; \$10 each – Sofia Holinko, Eugene Nalywajko, Vera Bondarenko, Antonina Kupczak, Andriy Schuruk, Hryhory Antonetz, Ivan Poswa, Wasyl Bilak, Valia Hohl; \$5 each – Zina Loschenko, Alexandra Donetz, Wasil Hawrylko, Olga Welykoridko; \$2 – Olga Telesh. Total: \$790.

До цього часу Відділ склав 2,175 дол.

Мирося Глушок, референтка СО.

97-ий Відділ ім. Марусі Бек в Бофало, Н.Й. з великою підтримкою громади 17 вересня 2000 р. влаштував перекуску із закликом "Молоко і булочка наймолодшим школярам України", завдяки чому присутні склали: 250 дол. – д-р Михайло Самотовка; 50 дол. – М. Івахів; по 25 дол. – Б. і Н. Марки, д-р П. і О. Праваки; Є. і С. Олексії; І. і Н. Сантарсієро; М. і М. Стасюки; по 20 дол. – М. Вашкурак, М. Герера, В. і А. Ганицькі, З. і К. Депутати, О. і Н. Білоголовські, Ф. Іскало, К. Лехновська, В. Музичка, о. М. і М. Прощики, Я. і Г. Литвини, П. Швець, І. Швидковський, Д. і Е. Яремки; 15 дол. – М. і Л. Самотовки; по 10 дол. –

О. Бережницька, І. Боднар, Х. Бровн, Р. і О. Вишневіські, Ю. Вайда, М. Дзюба, А. Гудим'як, Б. і С. Дусанівські, д-р З. і В. Гіли, Ю і К. Депутати, М. і А. Депутати, М. Козар, А. і Д. Нородоцькі, М. Лещинин, Б. і А. Маланяки, М. і В. Мальчевські, С. Михайлів, Е. Нахрайнер, А. Новицька, М. і О. Салдити, Н. Сайкевич, Є. Романишин, П. Слободинська, Г. і Е. Святківські, М. Сукман, Т. Пастернак, С. і С. Ващакі, Р. і Х. Коновки, М. Нижник, Р. Хома, М. і Т. Паславські; **по 5 дол.** – А. Вітрик, А. Кучер, А. Мельник, А. Михайлів, Е. Новадли, Я. і М. Седлярчуки, В. і М. Сивенькі, С. Труфанова, А. Яцишин, М. і К. Сташкови, І. Чіп, Н.Н.; **6 дол.** – Н.Н.; **8 дол.** – А. Парашій; **6.50 дол.** – У. Лоза **16. 50 дол.** – Т. і Н. Пришляки; **7.50 дол.** – А. Мних; **16 дол.** – Н.Н. **Разом 1,130.50 дол.**

Лариса Самотовка, референтка СО.

Складаю 1,000 дол. на сніданки школярам України (через 83-й Відділ СУА у Нью-Йорку).

Роман Остап'як.

У пам'ять мого дорогого чоловіка **бл.п. Стефана Климишина** складаю **100 дол.** на сніданки школярам України. **Евдокія Климишин.**

Пожертви (через 89-й Відділ СУА у Кергонксоні, Н.Й.) на тризні у 40-ий день пам'яті членки СУА і Марійської Дружини **бл. п. Олі Пілат** склали: **100 дол.** – І. Пілат; **50 дол.** – І. і М. Зубрицькі; **по 10 дол.** – Д. Барон, С. Барановська, А. Бушак, С. Островський, О. Мілян, подружжя Оршуляків, О. Бодляк, Т. Кульчицька, І. Коцюрко, О. Равлюк, О. Тутка, Я. А. Харчишин, І. і О. Дудинські, Д. і С. Кузеви, Л. Орлян, Е. і І. Досяки, В і Д. Мудрі, З Гулей, М. Кокорудз; **по 5 дол.** – Т. і А. Дилецькі, І Сакво, М. Борис. **Разом 335 дол.** Окремо (через 89-й Відділ СУА) **по 30 дол.** – З. Лебедович, К. Турчин, А. Хоманчук, М. Ренер; **20 дол.** – Х. Головата; **10 дол.** – Д. Стасюк. **Разом 150 дол. Обі збірки разом 505 дол.**
Анна Слободян, голова Відділу.

13-ий Відділ СУА у Честері, Па., провів збірку на сніданки школярам України. Перша збірка: **по 50 дол.** – А. Смолій, І. Назаревич, К. Молодовець, Л. Кий, Х. Плюта, М. Клюка; **по 40 дол.** – Н. Баган, М. Бенчак; **30 дол.** – С. Мельник; **20 дол.** – Х. Матвійків; **10 дол.** – О. Бандерський. **Разом 440 дол.**

Друга збірка у світлу пам'ять **бл.п. Степана Микити**: **200 дол.** – Д. Моренко; **100 дол.** – подружжя Рибарчиків; **50 дол.** – подружжя М. МакГованів; **25 дол.** – Е. Мательський; other contributions: **\$200** – Apostleship of Prayer; **\$ 464** casino trip; **\$50** – Mr. S. Deshewy; **\$25 each** – Mrs. B. Rivera, Mrs. A. Felix, Mr. J. Momot; **\$20 each** – Mrs. A. Komonowska, Mr. A. Bernard, Mrs. A. Maksymuk; **\$10** – Mrs. A. Kowalchuk. **Total: \$1,234.**

Усі збірки разом 1,674 дол.

Лідія Кий, за 13-ий Відділ СУА.

20-ий Відділ СУА, Філядельфійської Округи провів збірку на “Молоко і булочку наймолодшим школярам України”. Склали: **по 10 дол.** Д. Харина, Я. Швець, М. Раковська, М. Прокопович, Р. Кюфас, М. і Т. Касіяни, Є. Новаківська, о. міграт д-р Іван Біланич, А. Літинська; **по 5 дол.** – І. Петик, Я. Швець. **Разом 110 дол.**
Марія Касіян, голова Відділу.

Замість квітів у пам'ять **бл. п. Анастасії Новицької** (через 113-ий Відділ СУА у Н.Й.) складаю **50 дол.** на сніданки дітям в Україні.

Галя Одуляк.

У пам'ять родичів **св.п. Івана і Гелени Волошуків** Ірена Сивенька складає **100 дол.** (через 106-ий Відділ СУА в Гартфорд, Конн.) на сніданки школярам в Україні.

Меланія Кузьма, скарбник Відділу.

103-й Відділ Нью-Йоркської Округи провів збірку на сніданки дітям в Україні. Склали: **\$100** – Branch 103 of UNWLA in Hempstead; **\$50 each** – W.& P.Szpachynsky, E. A. Diaczyn, Seniuk Family, A. Romaniuk, Rosary Altar Society-St. Vladimir, G Soltys; **\$35** – K.Komarnicki; **\$25 each** – Ch. Podoliuk, J. Zarycky; M. Zarycky; **\$20** – J.Szczerba, O. Kravycz, M. Zahraj, M. Schmidt, J. M. Kopyscianski, I. Maryniuk, T. Stec, O. Dackiw, V. Pohorecky, R.& I. Badiak; **\$15 each** – I. Trojanowski, A.Tydranski; **\$12** – A. Doskotz; **\$10 each** – O. Sawitsky, R. Regal, M. Kurchak, W. Zacharia, K.& M. Drabyk, A. Andruchiw, M. & P. Zapryluk, L. Budzinski, M. Sklaruk, O. Jahnych, W.& M. Rhodes, M. Brodylo; **\$8** – J.& E. Orinkawith; **\$5 each** – John Swystun, K. Pnycky, A. Szczerba, A.& J. Choma, J.Sitka, K. Supko, O. Maliglowka, O. Atlas, M. Sydor, V. Bishko, M.& M. Rij, M. Drabyk, A. Maliniak; **\$3** – N. Valkiv, R. Dyka.

Total: \$971.

Jaroslawa Szczerba, treasurers.

Замість квітів на могилу **бл. п. Іванни Солтис**, довголітньої членки хору при церкві св. Володимира у Гемпстеді, Лонг Айленд, проведено збірку. Хористи І. Бадяк, Н. Вальків, Л. Гішта, В. Горинь, Ю. Дранс, Е. Дячун, М. Жеграй, І. Зарудський, Ю. Захарія, Л. Козій, Б. Копистянський, М. Олинець, О. Пицимуха, Г. Чемеринська і В. Шпачинський склали **100 дол.** на сніданки дітям в Україні.

Ірина Бадяк, секретар хору.

На сніданки дітям в Україні проведено збірку в Трентоні, Канада. Склали: **100 канад. дол.** – **Фонд бл. п. С. Пастушенка**; **по 50 кан. дол.** – О. Падик, Д. Струк-Гусар; **по 20 дол.** – Л. Пенцак, Н. Гусар; **по 10 канад. дол.** – М. Сілкалнс, Я. Іванчук, М. Букачевська, С. Мартюк. **Разом, перебівши канадійські дол.** на американські, збірка становила **204. 75 дол.**

Дарія Струк-Гусар.

з РІЗНИХ НАГОД

З нагоди з'їзду Гайденавської гімназії складаю (через 86-ий Відділ СУА) 100 дол.

Наталія Сигіда.

З нагоди 75-ліття СУА (через Округу Огайо) склали: по 25 дол. – Соня Черінь, Оля Кость; 20 дол. – Михайло Лазарович; 10 дол. – Оксана і Микола Гальчуки, Надя Мігеліч. Разом 90 дол.

Іванна Шкарупа, голова Округи.

З нагоди 50-літнього ювілею Ірени і Миколи Радзиковичів (через 56-ий Відділ СУА в Норт Порті, Фл.) складаємо 50 дол. на сніданки школярам України. **Ольга і Зиновій Касараби.**

З нагоди доповіді референтки Суспільної Опіки Надії Шмігель на святковому обіді, присвяченому 75-літтю СУА, 89-ий Відділ у Кергонксоні, Н.Й., склав 100 дол. на Суспільну Опіку СУА.

Анна Слободян, голова Відділу.

З нагоди різдвяних свят у пам'ять моїх незабутніх батьків бл. п. Адольфа і Ольги Слижів та брата Антона складаю 100 дол. для допомоги "Бабусям" в Україні. **Ярослава Панчук із родиною.**

Складаю щирю подяку Марії Купчинській і Оксані Пакуш з Лорейну за продовження для мене передплати журналу "Наше Життя". У їхню пошану складаю 20 дол. на сніданки школярам в Україні. **Марія Гаркач.**

З нагоди Різдва Христового і Нового Року щиро вітаємо усіх рідних і друзів!

Замість святкових карток складаємо 100 дол. на "Молоко і булочки наймолодшим школярам України".

Дарія і Мирон Ярошевичі.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

**Романна Кекіш, скарбник СО СУА.
Надія Шмігель, референтка СО СУА.**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

/Продовження пожертв за серпень/

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

У пам'ять бл. п. Маркіяна Титли склали: 250 дол. – Тит і Софія Геврики; 200 дол. – Адріян і Адріана Геврики; 150 дол. – Володимир і Катря Воловодюки; по 100 дол. – Ярослав і Марія Томоруги, Мирон і Ольга Гнатейки, Зенон і Віра Салевичі, Ярослав Вижницький, Олександр Салевич, Анна Максимович, Володимир і Дарія Семенги; 75 дол. – Олександр і Лідія Пясецькі; по 50 дол. – родина Іваськових, Орест і Адя Федаші, Григорій і Ірена Кузьми, Лідія Фіцалович; 40 дол. – Ярина Ференцевич; по 25 дол. – Оксана Лобачевська, Володимир і Дарія Рудакевичі, Олександр і Зеновія Брожини, Юрій і Христина Ференцевичі, Іванна Ганкевич; по 20 дол. д-р Михайло Левко, Петро і Оксана Кордуби; 15 дол. – Chassen & Kristina Chehade.

In Memory Ireneus Harasymiak, we are donating \$250 to The Museum's Building Fund.

Dr. T. & U. Holm-Anderson.

У пам'ять бл. п. Віри Шумейко склали: 100 дол. – Юрій і Марія Штогрини, Ганна Придаткевич-Кухар; 50 дол. – Мері Боднар, Дарія Мерл; 25 дол. Дарія Байко.

У пам'ять бл. п. Володимира Клапіщак складаємо 50 дол.

Любомир і Стефанія Гуменюки.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

У пам'ять інж. бл. п. Іриней Гарасим'яка складаємо 20 дол. (через 64-ий Відділ).

Христя і Юрій Навроцькі.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Володимира Клапіщак склали: по 100 дол. – Наталія Клапіщак, Богдан і Мирослава Бурачинські; 50 дол. – Софія Ховзун; по 25 дол. – Петро і Зоряна Сьокалі, Denis F. Prowell & Mark C. Schultz.

НА ПОТРЕБИ УМ

У пам'ять бл. п. Іриней Гарасим'яка на видання каталогу виставки Галини Мазепи склали: по 500 дол. – Ераст і Долорес Гуцуляки, Ігор і Оля Грані; по 200 дол. – д-р Роман і Анна Алиськевичі, Юрій Рома і Христина Гуцуляки, д-р Юрій і Арета Барановські, Олександр і Ліда П'ясецькі, Орест і Лідія Білоуси, д-р Остап і Віра Тершаківці, Василь і Оксана Леви; 150 дол. – д-р Микола і Шіла Алиськевичі; по 100 дол. – Адріян і Адріана Геврики, д-р Михайло і Роксоляна Яримовичі, Володимир і Неоніля Лехмани, Мирон і Марія Наваринські, Марія Савицька, Юрій Савицький, Юрій і Леся Раковські, Євген і Наталія Змії, д-р Андрій і Тетяна Тершаківці, Dr & Mrs. T. Holm-Andersen, Степан і Христя Шмотолохи; 75 дол. – д-р Роман і Марта Навроцькі; по 60 дол. – Марія Алиськевич, John & Andrea Mejias; по 50 дол. – Роман Гавриляк і Марія Тершаковець, Андрей і Ореста Олексії, Михайло Білоус, Зенон і Ляриса Шпоні, Misty Van Meggelen; 30 дол. – Стефанія Бабій.

Продовження на стор. 36.

НАШИМ ДІТЯМ

Марія ЛЮДКЕВИЧ

НОВОРІЧНА ПІСНЯ

Круглий місяць, як монета,
Білий сніг, страшні тенета.
Хижий бродить в лісі вовк,
Сіроманець сніг весь стовк.
Та зайці цього зухвальця
Обвели навколо пальця.
Лиш на хвильку він приліг –
Став колючим дротом сніг,
Бо вухата огорожа
Виросла, немов сторожа.
Вовк туди-сюди, із всюди
Ціляться мисливці в груди.
Вовк збілів, немов папір,
А зайці у масках сміло
Танцювали, дріботіли,
Аж до місяця скакали –
Новий рік так зустрічали.

РІЗДВЯНА ПІСЕНЬКА

Вже прийшли зимові свята,
Звеселилась наша хата.
Ясне світло від звільди
Долітає аж сюди.

Колядо, колядо,
Чом стоїш під віконцем?
В хату нашу заходь,
Наче лагідне сонце.

Пастушком я одягнуся,
Піду людям поклонюся,
І повідаю новину
Про Марії-Диви сина.

Буду я колядувати,
Віншувати, щедрувати.
Від воріт і до воріт
Всім щасливих зичу літ.

ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ

Було це давно, давно. Надходило Різдво. У великій, ясній, чистій кімнаті стояла ялинка. Вона була дуже гарна. На ній висіли золоті дзвіночки, срібні зірки, прегарні цяцьки. Діти не бачили тієї ялинки, бо ще не прийшов час. Але всі хатні тваринки її бачили. Бачив її кіт своїми зеленими очима; бачив її маленький котик своїми блакитними очима; бачив її песик своїми карими очима. Навіть маленька мишка, яка так боялася великого кота, вибігла на мить зі своєї нори, щоб глянути на ялинку.

Але був хтось, хто не міг бачити цієї гарної ялинки. То – павуки. Вони жили у темних кутках на горищі та в льоху. Павуки так само хотіли бачити ялинку, як і решта хатніх тваринок. Але напередодні Різдва кожна мама порядкує вдома, щоб на свято було чисто і гарно. Мамина щітка пішла по кутках – шур, шур – і всі павуки мусіли тікати. І тому вони не бачили ялинки.

А павуки, як усім відомо, люблять усе знати й усе бачити. І вони зажурилися, що не бачили ялинки. Вони пішли до Ісуса, Сина Божого, і сказали:

- Ісусе, Сине Божий! Усі можуть подивитися на ялинку, а нас викинули з хати. І ми не побачимо ялинки!

Ісусові стало шкода павуків, бо то були добрі павуки. І Він їм сказав:

- Ви павучки, побачите ялинку!

І рано-вранці на Свят-Вечір, коли ще всі спали Він впустив усіх павуків до кімнати, де стояла ялинка. І павучки тихенько лізли звідусіль – з горища, з льоху, з коридорів – до теплої, ясної, чистої кімнати, де стояла ялинка. Був там і тато-павук, і мама-павучиха, і маленькі кругленькі павученята. Всі вони оглядали ялинку. Потім вони вилізли на ялинку й почали оглядати кожну цяцьку: і золоті дзвіночки, і срібні зірки, і кольорові свічечки... А коли надивилися, полізли щасливі назад.

ПЕРШИЙ СНІГ

Розірвалась перина небесна,
Біле пір'я летить без упину.
Ось ще трошки,
ще мить,
ще хвилину...
Стане місто мов казка чудесна.

Діти в пір'ї, неначе індуси,
Лиш блищать розхвильовано очі.
А трамваї так смішно гелгочуть,
Наче бабині злякані гуси.

Наталка ПОКЛАД

ВЖЕ ЗИМА

– Мамо, це уже зима?
запитала донечка. –
Листя і трави нема
і не видно сонечка.

Пролітає білий сніг,
землю покриває,
а за руки і за ніс
морозець щипає.

Тоді прийшов Ісус і глянув на ялинку. І що ж побачив!!! Уся ялинка й усі цяцьки були вкриті павутинням. Це павутиння висіло, як довгі нитки з кольорових свічок, з срібних зірок, з золотих дзвіночків, з зелених гілок ялинки.

Ісус знав, що мама в цій родині не любить павутиння і не схоче, щоб воно було на різдвяній ялинці. Він доторкнувся до павутиння, і воно обернулося на золото.

А як засвітилася на небі перша зірка, гурт малих дітей вбіг до кімнати. Як же діти здивувалися, коли побачили, що вся ялинка вкрита золотими ниточками.

Відтоді на різдвяних ялинках завжди є золоте павутиння.

ПОЖЕРТВИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 2000 р.

ДАТКИ

1,100 дол. – д-р Іванна Ратич; **250 дол.** – д-р Мирослав Сенкус; **200 дол.** – Йосиф і Стефанія Порайки; **180 дол.** – Іван Підгірний; **150 дол.** – Ігор і Ольга Гроні; **по 125 дол.** – д-р Стефан Ничай, Марта Рудик; **120 дол.** – Наталія Кравчук;

по 100 дол. – Олег і Оксана Лопатинські, Орест і Лідія Глюти, Лідія Ігнат, Ярослав Березовський, Євстахій і Марта Яроші, Борис Галаган, д-р Арета Подгородецька, Теодозія Брикович, Ярослав і Галина Оберишини, Юліян і Марія Бачинські, Орися Мішко, Стефанія Чорна, Уляна Тимкевич, Ірена Плис, Богдан і Марія Полянські;

по 50 дол. – Лідія Одежинська, Софія Головка, Ольга Дубик, Зенон і Яра Снилики, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, д-р Орест і Джуді Гарбовські, Василь і Марія Цапи, Лев і Дорета Галани, Марта Торіеллі, Мері Зілг, д-р Олександр Стрільбицький, Марія Алиськевич, Звенислава Романів;

45 дол. – Тарас і Юліанна Шепеляві;

по 40 дол. – Іванна Шкарупа, Ольга Купчин, Бернанд і Анна Кравчуки;

по 30 дол. – Ігор Шевчук, д-р Волтер і Соня Барони;

по 25 дол. – Ольга Тисак, Іван і Уляна Сосі, д-р Євген Стецьків, Микола Ігор Мілянчик, Тарас і Ольга Гунчаки, Ярослав і Ольга Городецькі, д-р Роман Богонovich, Зінаїда Миськів Роман Стефанюк, Софія Барусевич, Аркадія Стебельська, Євген і Ольга Филиповичі, Василь і Маргарета Кіці, Зенон і Лідія Завадовичі, Лідія Баранська, Роман Ференцевич, Віра Сендзік, Ліда Завадович, Микола і Софія Лескови;

по 20 дол. – Мирон і Ірена Руснаки, Ірена Вербицька, Мирон і Леся Куропасі, д-р Юрій Шевельов, Марія Робак, Богдан Пашковський, Мирослав і Надія Трояни, Зеновія Кулинич, Марія Оленська, Анастасія Вариха, Мей Карбоник, Ярослав Волощук, Ярослав Томич, Анна Пінько;

по 15 дол. – Михайло і Єлизавета Свинчуки, Іван Черешня, Константин Лещук, Ольга Савчук, Еміль Майбо, Ярослав Лозовий;

12.50 дол. – Ярослав і Ярослава Букачевські;

по 10 дол. – Нестор і Аніса Шусті, Михайло Шурко, Роман Волчук, Олександр Кедринський, Роман Ференцевич, Люба Мриглоцька, Ярослав і Ярослава Панчуки, д-р Стефанія Барановська, Тетяна Шутер, Любов Дражевська, Мері Мелета, Юрій і Оксана Мельниковичі, Остап Винник, Стефанія Лопушанська, Мільдред Бойчук, Ірина Сташків, Люба Лапичак, Лариса Журавель, Володимир Гладкий;

по 5 дол. – Малина Дзюба, Іван Наливаний, Богдан Гамерський.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

5,000 дол. – Оксана Стеранка (через 86-ий Відділ СУА);

по 1,000 дол. – Ігор Кунаш (Newmont Mining Corp.), Володар і Зореслава Кузики, Округна Управа Огайо СУА, Стефанія Цегельська;

500 дол. – Роман і Оксана Тресньовські;

250 дол. – Ярослав і Ярослава Букачевські;

по 200 дол. – Роман Гавриляк і Марія Тершаковець, Андрій і Анна Малани;

по 150 дол. – Олександра Голубець, Зоряна Смородська;

125 дол. – Interaccess. Inc. (Western union);

по 100 дол. – Марко і д-р Адріана Бахи, Ксеня Антипів, Люба Артимішин, Оксана Байко, Дарія Байко, д-р Богдан і Джоанна Целевичі;

по 75 дол. – Анна Гошко, Марта Зелик;

по 50 дол. – Марта Данилюк, Марія Томоруг, Мирося Драган і Тиміш Ганкевич, Василь і Ольга Балабани, д-р Мирослав і Люба Прокопи, Олександр і Віра Сусь Данилишин, Іван і Ярослава Лучечки, Любомир і Ляриса Зелики, Євстахія і Мотря Мілянчикі;

по 37.50. – Ольга Тритяк, Арета Тритяк, Маркіян Федорів, Мотря Федорів;

по 25 дол. – Ірена Ядліцька, Ліда Королишин, Ірена Мокрівська, Славко Новицький, Любов Волинець, Олександра Юзенів;

20 дол. – Тая Кейс; **15 дол.** – Діяна Купревич.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПОТРЕБИ УМ

У пам'ять бл. п. Богдани Салевич складаємо **25 дол.** Григорій і Ірена Кузьми.

У пам'ять мого сина бл.п. Олега Бакальця складаю **100 дол.** Марія Бакалець.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УМ

У третю сумну річницю відходу у вічність бл. п. Ольги Мирослави Ковальчук, незабутньої дружини, мами, бабуні і прабабуні, складаю **1,000 дол. і 500 дол.** "мач. інг. Фонд" компанії Шеврон.

Михайло Ковальчук.

У пам'ять мого сина бл. п. Олега Бакальця складаю **100 дол.** Марія Бакалець.

У пам'ять бл. п. Надії Попель складаю **30 дол.** (через 64-ий Відділ СУА). Софія Салдан.

У пам'ять бл. п. Іриней Гарасим'яка, чоловіка моєї сестринки Роми, складаю **100 дол.** (через 64-ий Відділ СУА). Дорогій Ромі з родиною висловлюю щирі співчуття. Софія Салдан.

У пам'ять бл. п. д-ра Богдана Масика склали: **по 250 дол.** – д-р Тетяна Масик, Надія Масик; **100 дол.** – Стів і Тесся Мессінг.

У пам'ять бл. п. Богдана Ландвіта складаємо **100 дол.** Осип і Надя Сигіди.

У пам'ять бл. п. Юрія Зеленського склали: **25 дол.** – Люба Фірчук; **по 20** – Віра Ортинська, Стефанія Пурій; **10 дол.** – Віра Відвідська.

У пам'ять бл. п. Лідії Осінчук складаємо **25 дол.** 64-ий Відділ СУА.

У пам'ять бл. п. Юрія Цвіля, чоловіка Дарії Цвіль, складаємо **25 дол.** 64-ий Відділ СУА.

У пам'ять бл. п. Богдана Коваля складаю **50 дол.** Дарія Мерл.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Іванна Рожанковська
Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик

Оксана Фаріон

Мотря Воевідка-Слоневська

Варка Бачинська
Омеляна Рогожа
Марта Богачевська-Хомяк
Ірина Стецьків

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- кореспондентка
- вільний член
- вільний член

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Наталія Гевко
Стефанія Вочок
Надія Савчук
Марта Стасюк
Марія Полянська
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Зоряна Мишталь
Теодозія Кушнір
Марія Одежинська

- Дітройт
- Філадельфія
- Нью-Йорк
- Північний Нью-Йорк
- Нью Джерзі
- Огайо
- Чикаго
- Нова Англія
- Центральний Нью-Йорк
- зв'язкова далеко віддалених відділів

РЕФЕРЕНТУРИ

Надія Шмігель
Катерина Івасишин
Марія Пазуняк
Люба Більовшук
Ольга Тритяк
Марта Пеленська

- суспільної опіки
- виховна
- музейна
- стипендій
- архівальна
- екології

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич
Таїсса Турянська
Лідія Черник
Надія Цвях
Рома Шуган

- голова
- член
- член
- заступниця
- заступниця

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англомовної частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS
Iwanna Rozankowskyj
Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorug
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Barbara Bachynsky
Omelana Rohoza
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Stecki

- 1-st Vice President
- 2nd VP — Membership
- 3rd VP — Culture
- 4th VP — Public Relations
- Recording Secretary
- Corresponding Secretary
- Member-at-Large
- Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Natalia Hewko
Stefany Wochok
Nadia Sawczuk
Martha Stasiuk
Maria Polanskyj
Iwanna Shkarupa
Lubomyra Kalin
Zoryana Mishtal
Theodosia Kushnir
Maria Odezhynska

- Detroit
- Philadelphia
- New York City
- New York - North
- New Jersey
- Ohio
- Chicago
- New England
- New York - Central
- Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Nadia Shmigel
Katherine Iwasyshyn
Maria Pazuniak

Luba Bilowchtchuk
Olga Trytyak
Marta Pelensky

- Social Welfare Chairwoman
- Education Chairwomen
- Art/Museum Chairwoman
- Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
- Archives Chairwoman
- Ecology Chairwoman

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych
Taissa Turiansky
Lidia Czernyk
Nadia Cwiach
Roma Shuhan

- Chairwoman
- Member
- Member
- Alternate
- Alternate

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

108 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: irvna@aol.com
<http://www.unwla.org/index.html>

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

Адміністратор-бухгалтер журналу "Наше Життя" — **Орися Яцусь**
Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

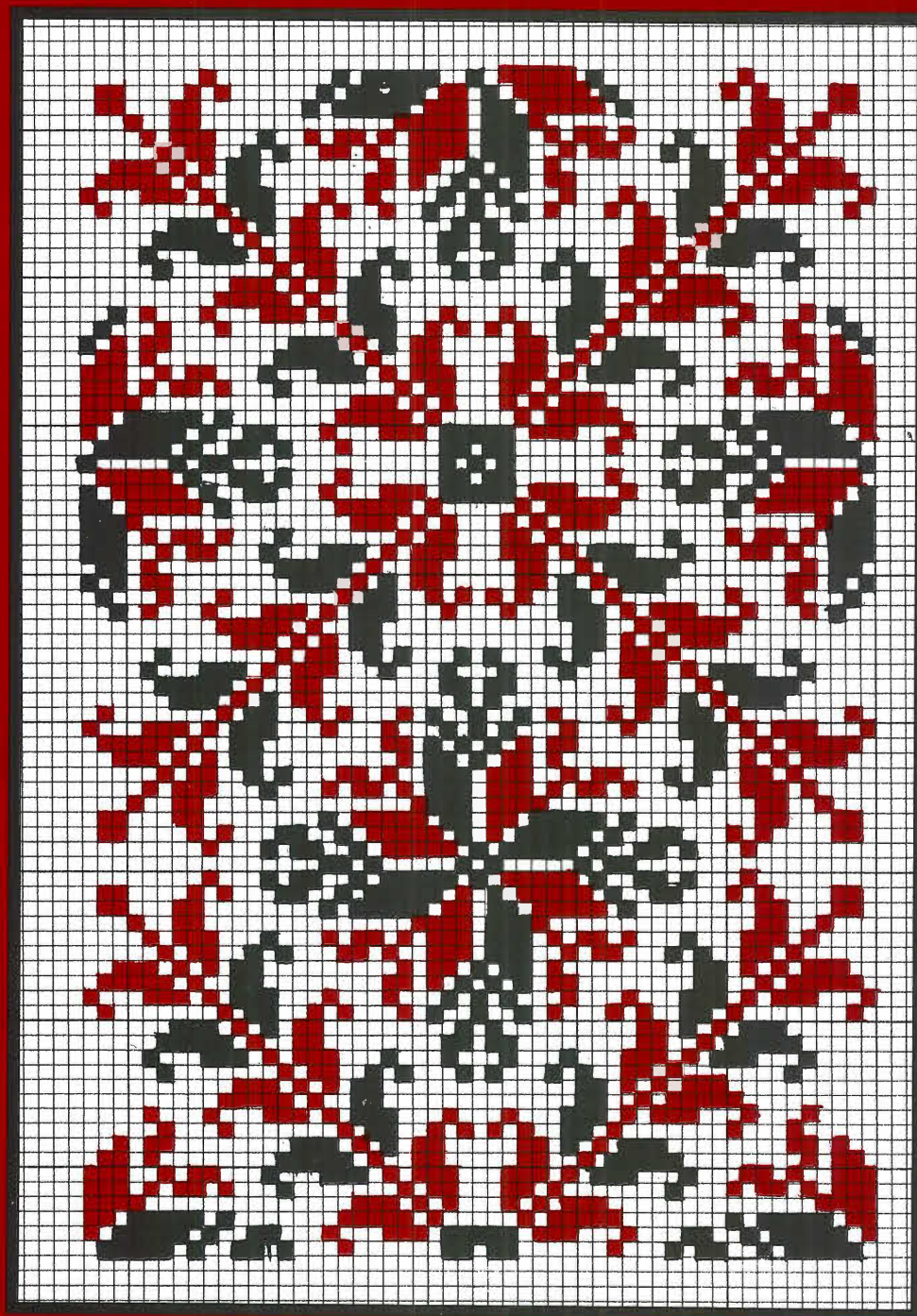
171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: UkrMus@aol.com

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).

108 Second Avenue, New York, NY 10003

*"Южно-русскій орнамент". А. Лисанко, 7 видання І. А. Розова. Київ 1886 р.
Із збірки Євгенії Бачинської-Федусович. Вишивати Д.М.С. червоними ч. 666 і чорними.
Ornament. A. Lysanko, 7th edition I. A. Rozov. Kyiv 1886. From the collection of Evhenia Bachynsky-Fedusavych.
DMC red 666 and black.*